

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1866 (*).

(ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ Β. Ι. ΒΑΛΤΙΝΟΥ)

Εισβολὴ εἰς Βοημίαν.

Ἡ Πρωσσία, μετὰ τὰς πρώτας ταύτας ἐπιτυχίας κατὰ τῶν τριῶν δευτερευουσῶν ἐπικρατειῶν, δὲν εἶχε πλέον πρὸ αὐτῆς ἢ δύο πεδία μάχης, τὸ μὲν πρὸς δυσμὰς μεταξὺ τοῦ Ῥήνου καὶ τοῦ Βέσερ (Beser) ἐπὶ τοῦ Μείνου (Mein), ὅπου ἔμενον ἄεργα τὸ 7ον καὶ τὸ 8ον ὁμοσπονδικὸν σῶμα (1), τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἐν Βοημίᾳ. Πρὸς τὸ μέρος τοῦτο ἔμελλε νὰ φέρῃ ὅλας αὐτῆς τὰς προσπάθειάς. Ὁ κυριώτερος Πρωσσικὸς στρατὸς, ἐπιφορτισμένους τὰ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, περιελάμβανεν ὀκτὼ σώματα καὶ ἡμισυ (2), διηρημένα ἐν ὅλῳ εἰς τρεῖς συσσωματώσεις εἰς Τοργάν (Torgau), εἰς Γοέρλιτς (Goerlits) καὶ εἰς Νείσσην (Neisse), καὶ ἀποχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων δι' ἀποστάσεων 20—25 μιλίων (3). Αἱ συσσωματώσεις αὗται ἦσαν ὁ στρατὸς τῆς *Ε.Ι.*

(*) Ἴδε προηγ. φυλλάδιον.

(1) Τὸ 7ον ὁμοσπονδικὸν σῶμα, ἐσχηματισμένον ὑπὸ τῶν Βαυαρῶν, ἐδιοικεῖτο ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Καρόλου τῆς Βαυαρίας· τὸ 8ον σῶμα, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πρίγκιπος Ἀλεξάνδρου τῆς Ἑσσης, συνέκειτο ὑπὸ Βαδῶν, Βυρτεμβεργίων, Ἑσσῶν καὶ τῶν ὁμοσπονδικῶν αὐστριακῶν φρουρῶν.

(2) Αἱ πρωσσικαὶ δυνάμεις πρὸ τοῦ 1866 διηροῦντο εἰς ὀκτὼ διαρκῆ στρατιωτικὰ σώματα, μὴ περιλαμβανομένης τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς.

(3) Τὸ Γερμανικὸν μίλλιον εἶναι 7,408 μέτρα (15 εἰς τὴν μοῖραν).

θας, κύριος ἦδη τῆς Σαξωνίας, ὅπου ἐμελλε ν' ἀντικατασταθῆ ὑπὸ τοῦ σώματος τῆς ἐφεδρείας τοῦ στρατηγοῦ Μούλθη (Mülbe), σχηματιζομένου ἤδη ἐν Βερολίῳ. Ὁ 1ος στρατὸς, διοικούμενος ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Φρεδερίκου Καρόλου (2ον, 3ον, 4ον σῶμα τοῦ πεζικοῦ καὶ ἐν σῶμα τοῦ ἵππικοῦ), εὕρισκετο εἰς Λουσάκην (Lusace), καὶ ὁ 2ος στρατὸς, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ βασιλικοῦ πρίγκιπος (1ον, 5ον, 6ον σῶμα καὶ ἡ βασιφρουρά), εἰς τὸ κομητάτον τοῦ Γλάτζ (Glatz) ἐν Σιλεσίᾳ.

Οἱ τρεῖς οὗτοι στρατοὶ, δυνάμει 287,000 ἀνδρῶν μετὰ 840 τηλεβόλων, ἐχωρίζοντο ἀπὸ τῆς Βοημίας διὰ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων, ἅτινα σχηματίζουσι τὴν περιβολὴν τοῦ τόπου τούτου· οἱ δὲ δύο τελευταῖοι, ἐκτὸς τούτου, ἀπεῖχον κατὰ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων, δὲν εἶχον δὲ ἀπέναντι αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ἴσερ ἢ τὸ Α' αὐστριακὸν σῶμα τοῦ Γλαμ-Γάλλας (Clam-Gallas), μίαν μεραρχίαν ἵππικοῦ καὶ τοὺς Σάξωνας. Τὸ λοιπὸν τῶν αὐστριακῶν δυνάμεων (1), ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατάρχου Βενεδέκ (Benedek) (Β' Γ' Δ' Ε' Η' Ι' σῶμα, τέσσαρες μεραρχίαι τοῦ ἵππικοῦ καὶ μία ἐφεδρεία τοῦ πυροβολικοῦ ἐκ 16 κανονοστοιχιῶν), ἦσαν ἀκόμη ἐν Μορασίᾳ, ἐνθα ἐξηκολούθουν μορφοῦμεναι. Ὁ στρατὸς οὗτος, καλούμενος στρατὸς τοῦ Βορβᾶ, συνέκειτο ἐξ ἑπτὰ σωμάτων καὶ ἐπαρουσίαζε δυνάμιν 271,000 ἀνδρῶν (2), ἐν αἷς καὶ οἱ Σάξωνες· καὶ εἶχεν 794

(1) Ἐν Αὐστρίᾳ κατὰ τὴν εἰρήνην τὰ συντάγματα ἦσαν συγχωνευμένα εἰς ταξιαρχίας ἀπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ πολέμου. — Κατὰ τὴν ἕναρξιν τοῦ κατὰ τῆς Πρωσίας πολέμου ἦνωσαν τὰς ταξιαρχίας ταύτας οὐχὶ εἰς μεραρχίας, ἀλλ' εἰς σώματα στρατοῦ 10 τὸν ἀριθμὸν. Τὸ Β', Ζ' καὶ Θ' ἦσαν ἐν Ἰταλίᾳ, τρία ἕτερα σώματα ἐν Βοημίᾳ μετὰ τῶν Σαξόνων. Ἐν Αὐστρίᾳ δὲν ὑφίσταται σῶμα φρουρᾶς.

(2) Ἡ δύναμις τῶν δύο στρατῶν ἀντεγράφη ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ στρατηγοῦ Μόλτικη, ὅστις ἀφαιρῶν ἀκόμη ἀπὸ τῶν πρωσικῶν στρα-

τηλεβόλα, ὡς ἐπιμαρτυρεῖ καὶ τὸ αὐστριακὸν περὶ τῆς ἐκστρατείας ταύτης σύγγραμμα.

Οἱ Πρῶσοι κατὰ πρῶτον ὑπέθεσαν, ὅτι οἱ ἀντίπαλοι αὐτῶν ἐμελλον νὰ συγκεντρωθῶσιν ἐν Βοημίᾳ, καὶ ἐκεῖθεν νὰ βιβρωσι κατὰ τοῦ Βερολίνου, ἢ κατὰ τοῦ Βρεσλάου (Breslau), διὸ καὶ συνεκέντρωσαν δυνάμεις ἐπὶ τῶν ὁδῶν τῶν ἀγουσῶν πρὸς τὰς δύο ταύτας πόλεις· ἀλλὰ τὴν 11ην ἔμαθον ὅτι ἐξ σώματα τοῦ αὐστριακοῦ στρατοῦ ἦσαν ἀκόμη ἐν Μορασίᾳ· « Πάραυτα πᾶσα » ἀμφιταλάντευσις ἔπαυσε. Τὸ πρωσικὸν ἔδαφος δὲν ἠδύνατο » πλέον νὰ πατηθῆ ἢ διὰ τῆς Σιλεσίας· ὅθεν ἐλήφθησαν τὰ » χρειώδη, καὶ πᾶς περὶ Βερολίνου φόβος κατέπαυσεν (1).

Ἐν τῷ πρωσικῷ στρατοπέδῳ ὑπέθεσαν ἔκτοτε ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ Βενεδέκ, μένοντος πλησίον τοῦ Ὀλμουτζ (Olmütz), ἦτο νὰ εἰσβάλλῃ εἰς τὴν Σιλεσίαν, τὴν κατὰ τὴν ταύτην τοῦ Μεγάλου Φρεδερίκου. Πρὸς ἀντίστασιν λοιπὸν ἔσπευσαν νὰ ἐνώσωσι τὸ 1ον σῶμα καὶ τὴν φρουρὰν μετὰ τὸ 5ον καὶ 6ον σῶμα, ἅτινα συνήθως ἐδρεύουσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, καὶ ἐμόρφωσαν οὕτω τὸν δεῦτερον στρατὸν, τὸν λεγόμενον τῆς Σιλεσίας. Τὸ 5ον καὶ 6ον σῶμα ἔτεινον πρὸς ἀριστερὰ ἐπὶ τῆς Νείσσης καὶ ὁ 1ος στρατὸς ἐπλησίασε ταυτοχρόνως εἰς Γοερλίτζ, ὅπως ἦ ἔτοιμος νὰ ἐνεργήσῃ ἐν Σιλεσίᾳ, ἢ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σαξωνικὴν Λουσάκην.

τῶν τὰς 24,000 τοῦ ἐφεδρικοῦ σώματος τοῦ στρατηγοῦ Μούλθη, καταντᾷ οὕτω εἰς 255,000 ἀνδρῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν Βοημίᾳ πολεμιστῶν. Ἀφ' ἐτέρου τὸ αὐστριακὸν σύγγραμμα ἐννοεῖ, ὅτι ὁ τοῦ Βορβᾶ αὐστριακὸς στρατὸς περιελάμβανε μετὰ τῶν Σαξόνων μόνον 262,000 πολεμιστῶν, καὶ ὅτι οἱ Πρῶσοι ἦσαν 292,000.

(1) Ἴδε Ἐπιτελείου πρωσικοῦ ἐκθεσιν.

Ἄλλ' ἦτο ἀνάγκη νὰ σπεύσωσι, καθότι διάφοροι οἰκονομικοὶ καὶ πολιτικοὶ λόγοι ἐπέταττον εἰς τοὺς Πρώσσους τὴν ἐπίθεσιν. Οὕτω, ἀφοῦ οὐδὲν σημεῖον ἐφανέρου συγκέντρωσιν τῶν αὐστριακῶν δυνάμεων πρὸς τὸ μέρος τῆς ἄνω Σιλεσίας, ἀπέστειλαν τὴν 22. Ἰουνίου εἰς τὰ στρατοπεδαρχεῖα τοῦ 1ου καὶ τοῦ 2ου στρατοῦ εἰς Γοέρλιτς καὶ εἰς Νείσσην τὴν ἀκόλουθον τηλεγραφικὴν παραγγελίαν, δι' ἧς διετάσσεται ἡ συνένωσις ὄλων τῶν πρωσσικῶν δυνάμεων. « Κατὰ διαταγὴν τῆς » Α. Μ. τοῦ Βασιλέως οἱ δύο στρατοὶ θέλουσιν εἰσβάλει εἰς » Βοημίαν καὶ προσπαθήσωσι νὰ συγκεντρωθῶσι κατὰ τὴν » διεύθυνσιν τοῦ Γίτσχιν (Gitschin) ».

Ὁ στρατηγικὸς αὐτὸς συνδυασμὸς τῶν Πρώστων ἐσυζητήθη ζωηρότατα ὑπὸ τῶν διαφόρων συγγραφέων, οἵτινες ἠσχολήθησαν εἰς τὰ τῆς ἐκστρατείας ταύτης, καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῶν ἀρχῶν τῆς στρατιωτικῆς τέχνης εἶναι λίαν συζητήσιμος· πρέπει ὅμως ν' ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι χάριν τῶν σφαλμάτων τῶν Αὐστριακῶν, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν πρωσσικῶν στρατευμάτων, ἐπήνεγκε μέγала ἀποτελέσματα.

Πρὸς βορρῶν ὁ στρατὸς τῆς Ἑλβας ὤφειλε νὰ εἰσβάλῃ εἰς Βοημίαν διὰ Ρουμβούργ (Rumbourg), Γάβελ (Gabel) καὶ Χουνερβάσσερ (Hühnerwasser) καὶ φθάσῃ εἰς Μουγγενγκράιτς (Münchengrätz) ἐπὶ τοῦ Ἰσερ, ὅπως ἀποτελέσῃ τὴν δεξιὰν πτέρυγα τῶν εἰσβαλλόντων στρατῶν. Τὸ κέντρον ἐσυγκροτεῖτο ὑπὸ τοῦ 1ου στρατοῦ, ὅστις ἀναχωρῶν ἀπὸ Ζιττάου (Zittau), Γοέρλιτς καὶ Λοβάου (Lobau), ὤφειλε νὰ φθάσῃ τὴν Ρείχενβεργ (Reichenberg), καὶ ἐκεῖθεν τὴν Τουρνάου (Turnau) ἐπὶ τοῦ Ἰσερ. Τέλος εἰς μεγίστην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ πρίγκιπος Φρεδερίκου Καρόλου ὁ στρατὸς τοῦ βασιλικοῦ πρίγκιπος, ἀποτελῶν τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα, ἦτο ὠρισμένος νὰ βα-

δίση εἰς τρεῖς φάλαγγας, ὧν ἡ μὲν βαδίζουσα ἀπὸ Λανδσχούτ (Landshut) εἰς Τραουτενάου (Trautenan), ἡ δὲ ἑτέρα ἀπὸ Γλάτς (Glatz) εἰς Σκάλιτς (Skalitz), διὰ τῆς στενωποῦ τοῦ Ναχδό (Nachod), καὶ ἡ τρίτη εἰσχωροῦσα μεταξὺ τῶν δύο ἄλλων διὰ τοῦ δρόμου Βρουνάου (Braunau) εἰς Ἐίπελ (Eipel) μὲ ἐντολὴν νὰ χρησιμεύσῃ ἐν ἀνάγκῃ ὡς ἐφεδρεία εἰς ἐκάστην τῶν δύο ἐν ταῖς ἄκραις φαλάγγων. Καὶ αἱ τρεῖς ὅμως ὤφειλον νὰ καταστήσωσιν ἐπὶ τῆς ἄνω Ἑλβας, εἰς εἰς Κοενιγινχόφ (Koeniginhof) καὶ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν πρωσσικῶν δυνάμεων πρὸς τὴν Γίτσχιν.

Πορεία τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλβας καὶ τοῦ 1ου στρατοῦ.

Μάχη τοῦ Χουνερβάσσερ καὶ τοῦ Λιεβενάου (Liebenau)
(1) (26 Ἰουνίου).—Τὴν 23 Ἰουνίου, ἡμέραν καθ' ἣν οἱ Ἴταλοι διέβαινον τὸν Μίγκιον (Mincio), ὅπως δώσωσι τὴν ἐπαύριον τὴν μάχην τῆς Γουστόζας (Gustozza), τὰ πρωσσικὰ σώματα, τὰ πρὸς βορρῶν ἐπισταθμεύοντα, διέβησαν τὰ ἐχθρικά σύνορα μὴ ἀπαντήσαντα τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν. Τὸ Α'. σῶμα τῶν Αὐστριακῶν δὲν εἶχε λάβει ἄλλην ἐντολὴν τῶν ὄντων ἢ τὸ νὰ δεχθῇ τοὺς Σάξωνας καὶ στραφῇ εἴτα πρὸς τὸ πολὺ τοῦ στρατοῦ. Οὕτω τὴν 16. Ἰουνίου ὁ στρατηγὸς Κλάμ-Γάλλας ἔδωκεν ὁδηγίαν εἰς τὴν 1ην μεραρχίαν τοῦ ἐλαφροῦ ἵππικῶ, νὰ μὴ παρασυρθῇ εἰς οὐδεμίαν σοβαρὰν συμπλοκὴν καὶ περιορισθῇ μόνον εἰς τὸ ἐράπτεισθαι τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ Α'. στρατὸς ἀφίκετο ἄνευ δυσκολίας εἰς Ρείχενβεργ, καὶ ἔμεινε στενωῶς συγκεντρωμένος τὴν 25. περὶ τὸ σημεῖον τοῦτο· ὥστε ἠδυνήθη ὁ στρατὸς τῆς Ἑλβας ἐκ τούτου νὰ

(1) Ἡ μάχη αὕτη εἰς τὴν αὐστριακὴν διήγησιν φέρει τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Σιχρόβ (Sichrow).

φθάση τὰ περίξ τῆς Γάβελ. — Τὴν 26. ὁ τελευταῖος οὗτος στρατὸς ἐμάχετο πρωτοπορῶν εἰς Χουνερβάσσερ, ἀφ' ἐτέρου δὲ, μετὰ συμπλοκὴν τινα εἰς Λιεβενάου, ὁ πρίγκιψ Φρεδερικός Κάρολος ἐστάθη ἀρκοῦντως εὐτυχῆς, προκαταλαβὼν τὴν διάβασιν τοῦ Ἰσερ εἰς Τουρνάου. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ὁ Βενεδέκ ἀπεφάσισε τὴν 17 νὰ εἰσέλθῃ εἰς Βοημίαν καὶ φέρῃ ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τῆς Ἑλθας μεταξὺ Ἰωσηροπόλεως (Josephstadt), Χόριτς (Horitz) καὶ Μιλετίν (Miletin), ὅπως ἐκεῖθεν διευθυνθῇ ἐπὶ τοῦ Ἰσερ εἰς ἀπάντησιν τοῦ πρίγκιπος Φρεδερικού Καρόλου· ἐπομένως ἀπέστειλε τὴν 21. πρὸς τὸ αὐστριακο-σαξωνικὸν σῶμα τὴν διαταγὴν νὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ θέσει τοῦ Νέου-Βουντλάου (Jung-Buzlau) καὶ τοῦ Μουγγενγκράιτς. Οἱ Σαξωνες ἐτέθησαν παραυτίκα εἰς κίνησιν, καὶ τὴν 25. ἔφθασαν εἰς Νέον Βουντλάου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν κεκοπιακότες ἕνεκα τῶν ταχειῶν ὁδοιοριῶν, ἃς ἐξετέλεσαν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῶν ἐκ Σαξωνίας, καὶ ἐπειδὴ ἐνόμιζον τὸν ἐχθρὸν μὴ ὄντα εἰς κατάστασιν νὰ προσεγγίσῃ τὴν γραμμὴν τοῦ Ἰσερ τὴν 26, ἀπεφάσισθη ἐκ μέρους τῶν Αὐστριακο-Σαξῶνων νὰ παραμείνωσιν εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ἀναβάλωσιν εἰς τὴν 27. τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορείαν.—Εἶδομεν πῶς ὁ 1ος στρατὸς κατὰ τὴν ἀπραξίαν ταύτην τοῦ ἐχθροῦ κατέλαβε τὴν Τουρνάου, ἣτις διετέλει ἄνευ ὑπερασπίσεως· τοῦτο ἐγένετο καθ' ἣν στιγμὴν διαταγὴ τις τοῦ στρατηγοῦ Βενεδέκ παρήγγειλε διὰ τοῦ θετικωτέρου τρόπου εἰς τὰ στρατεύματα τὰ ἐπὶ τοῦ Ἰσερ εὐρισκόμενα « νὰ διατηρήσωσιν ἀντὶ » πάσης θυσίας τὴν Τουρνάου καὶ τὴν Μουγγενγκράιτς ».

Ὁ βασιλικὸς πρίγκιψ τῆς Σαξωνίας, ὅστις ἐδιοίκει τὰ στρατεύματα ταῦτα, ἀπεφάσισε νὰ ἐκτελέσῃ τὰς εἰρημνίας διαταγὰς τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, νὰ κυριεύσῃ ἑξαπίνης τὴν

Τουρνάου, ἣτις ἐλέγετο ὅτι ἀνισχύρως ἐφρουρεῖτο, καὶ καταλάβῃ ὑψωμὰ τι πέραν τοῦ Ποδόλ, ὅπως δυνηθῇ τῇ ἐπαύριον νὰ ἐξέλθῃ ἀσφαλῶς. Ἡ ἐπιχειρήσις του αὐτῆ βεβαίως ἦτο ἀνωφελῆς, διότι, καὶ ἂν ἐπετύγχανε νὰ γενῆ κύριος τῶν στενωῶν ὁ πρίγκιψ οὗτος, δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ τῆς κυριευθησομένης ταύτης θέσεως, ἔχων κατὰ μὲν τὸ μέτωπον τὸν 1ον στρατὸν, κατὰ πλευρὰν δὲ τὸν στρατὸν τῆς Ἑλθας, καὶ εἰς τὰ νῶτα τὸν Ἰσερ. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἐνόμιζεν ὅτι ἔχει ἀπέναντι αὐτοῦ μόνον τὸ 4ον πρωσσικὸν σῶμα, ἤλπιζεν ὅτι ἠδύνατο νὰ τὸ νικήσῃ μετὰ δυνάμεις ἀνωτέρας πρὶν ἢ τὸ 8ον σῶμα φθάσῃ ἐπὶ τοῦ Ἰσερ.

Μάχη τοῦ Ποδόλ (τὴν νύκτα τῆς 26ης πρὸς τὴν 27ην).— Ἄλλ' ὅμως τὰ στρατεύματα τοῦ πρίγκιπος Φρεδερικού Καρόλου, διὰ ν' ἀσφαλίσωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὰς γεφύρας τοῦ Ποδόλ, ὥρμησαν, ἀρχομένης τῆς νυκτὸς τῆς 26. πρὸς τὴν 27, καὶ ἐκυρίευσαν τὸ χωρίον ἐκεῖνο μετὰ ἰσχυρὰν πάλην. Εἰς τὸ τέλος τῆς μάχης ταύτης, λέγει τὸ σύγγραμμα τοῦ στρατηγοῦ Μόλτκεν, ἐν τάγμα τοῦ 31ου πρωσσικοῦ, διευθυνόμενον ἐπὶ τοῦ Ποδόλ, καὶ ἰδὼν ὅτι ἐβάδιζε κατ' αὐτοῦ ἕτερον τάγμα ἐχθρικόν, ἐστάθη πάραυτα, ἐγονάτισε, τὸ ἐδέχθη διὰ πυρὸς τεσσάρων ζυγῶν, καὶ ἐφορμήσαν ἔπειτα διὰ τῆς λόγγης, τὸ ἐξώθησε πρὸς τὸ χωρίον, εἰς ὃ εἰσῆλθε κατόπιν αὐτοῦ.

Μάχη τοῦ Μουγγενγκράιτς (28. Ἰουνίου).—Οἱ Αὐστριακοὶ, ἐκδιωχθέντες πρὸς τὰ ὀπίσω, ἔλαβον θέσιν εἰς Μουγγενγκράιτς καὶ διετίθεντο τὴν 29. νὰ ἐνταμώσωσιν ὀπισθεν τὸν κύριον στρατὸν, ὅστις, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Βενεδέκ διδομένας εἰδήσεις, ἔμελλε νὰ φθάσῃ τὴν 30. εἰς Γίτσχιν, ὅτε προσεβλήθησαν κατὰ μέτωπον ὑπὸ τῆς 7ης καὶ 8ης μεραρχίας τοῦ 1ου στρατοῦ καὶ κατὰ τὸ ἀριστερὸν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλθας, ὅστις διέβη τὸν Ἰσερ ἐπὶ πηρουσίᾳ τῶν Σα-

ξώνων. Ἐκδιωχθέντες ἀπὸ τοῦ Μουγγενγκραϊτς οἱ σύμμαχοι, ἠναγκάσθησαν νὰ ὀπισθοχωρήσωσιν ἐσπευσμένως εἰς Γίτσχιν.

Μάχη τοῦ Πόδοκοστ (Podkost) (τὴν νύκτα τῆς 28. πρὸς τὴν 29).—Κατὰ τὴν ὑποχώρησιν αὐτῶν κατέσχον οἱ σύμμαχοι διά τινος ὀπισθοφυλακῆς τὴν μακρὰν στενωπὸν τοῦ Ποδόκοστ, ἣτις ἐκτείνεται ἐν τῷ μέσῳ βράχων καὶ δασῶν. Ὁ νικηφόρος στρατὸς τοῦ πρίγκιπος Φρεδερίκου Καρόλου ἐξεβίασε τὴν θέσιν ταύτην ἐν τῇ νυκτὶ τῆς 28. πρὸς τὴν 29, ἔπειτα τὴν ἐπαύριον προσέβαλεν εἰς Γίτσχιν τὸ αὐστριακὸ-σαξωνικὸν σῶμα.

Μάχη τοῦ Γίτσχιν (29. Ἰουνίου).—Τὸ σῶμα τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ δεχθῆ τὴν προσβολὴν τοῦ ἔχθροῦ, διότι διαταγῆ τις τοῦ Βενεδέκ τῷ ἐπέβαλε νὰ κρατήσῃ τὸ Γίτσχιν ἀντὶ πάσης θυσίας, βεβαιούσα αὐτὸ περὶ τῆς ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνδρομῆς τοῦ Γ' σώματος. Ἀλλὰ μετὰ τὴν πρόοδον τοῦ 2ου σώματος, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς 29, ὁ Βενεδέκ βεβαίως εἶχε παρητημένον τὸ σχέδιον τοῦτο τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἔφθανον εἰς Γίτσχιν αἱ συνδρομῆς διαβεβαιώσεις αὐτοῦ.

Μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ γειτνιάσις τῶν φαλάγγων τοῦ βασιλικοῦ πριγκιπος τῆς Πρωσσίας πρὸς τὴν δεξιὰν πτέρυγα τῶν αὐστριακῶν σωμάτων καὶ αἱ σπουδαῖαι ἦτται, ἅς οἱ τελευταῖοι ὑπέστησαν, κατ' οὐδὲν παρήλλαξαν τὸ σχέδιον, καθ' ὃ ὁ στρατάρχης ἐμελέτα νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τὸν Ἴσερ, ἀφίνων ἐν μόνον σῶμα ἐπὶ τοῦ ἄνω Ἑλβα. Ἀλλ' ὅτε τὴν 28, κατὰ τὴν 8. ὥραν τῆς ἐσπέρας, ἔλαβον τὴν εἰδησιν τῆς μάχης τοῦ Σόορ (Soor) (1), « ἤρξαντο ν' ἀμφιβάλλωσιν οἱ τοῦ αὐστριακοῦ » στρατοπεδαρχεῖοι περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ » σχεδίου τούτου διὰ σωμάτων κεκοπιακόντων, ἐχόντων εἰς

(1) Μάχη γενομένη ὑπὸ τοῦ 2ου στρατοῦ, ὡς θέλομεν ἰδεῖ κατόπιον. Ἡ Σόορ εἶναι πρὸς νότον τῆς Τραουτενάου.

» τὰ πλευρὸν (1) τὸν συγκεντρωμένον καὶ νικηφόρον στρατὸν » τοῦ βασιλικοῦ πρίγκιπος. » Ἐπῆλθε τότε πλήρης ἀναστροφή τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὁ αὐστριακὸς ἀρχιστράτηγος ἐξετίμα τὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, καὶ τὴν 11. ὥραν τῆς νυκτὸς ἀνήρесе τὸ κίνημα, ὅπερ τὸ Γ' σῶμα ὄφειλε νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γίτσχιν· ἐπομένως διέταξεν αὐτὸ νὰ μένῃ εἰς Μίλετιν (Miletin). Τὰ λοιπὰ σώματα ὄφειλον νὰ τελειώσωσι τὰς κινήσεις αὐτῶν, ἀρχομένας ἀπὸ τῆς 28.—Τὴν ἐπαύριον, ὥραν 7. τῆς πρωίας, πληροφορηθεὶς περὶ τῆς μάχης τοῦ Μουγγενγκραϊτς καὶ περὶ τῆς ὑποχώρησεως τοῦ αὐστριακο-σαξωνικοῦ σώματος ἐπὶ τὴν Γίτσχιν, ὁ Βενεδέκ ἐξέδοτο διαταγὰς περὶ τὴν 8. ὥραν πρὸς συγκέντρωσιν τῶν δυνάμεων αὐτοῦ εἰς τὴν θέσιν Δουβενέτζ (Dubenetz) (2), καὶ μόλις κατὰ τὴν μεσημβρίαν ἐγνωστοποίησι πρὸς τὸν Σαξωνικὸν πρίγκιπα τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σχεδίου τῆς ἐπὶ τὸν Ἴσερ πορείας. Ἡ εἰδησις αὕτη ἀφίχθη εἰς Γίτσχιν μόλις τὴν 7. ἐσπερινὴν ὥραν. Τὸ αὐστριακο-σαξωνικὸν σῶμα ἐμάχετο ἀπὸ τριῶν ἥδη ὥρῶν ἐν πάλλῃ αἱματηρᾷ. Εἶχε προσβληθῆ ὑπὸ τῆς 5ης μεραρχίας Τούμπλιγγ (Tümppling) καὶ τῆς 3ης Βέρδεο (Berder) « ἐπὶ τῶν δύο δὲ τῶν Τουρνάου καὶ Σοδότκα (Sobotka), ἅς διαχωρίζει ὄρος πλῆρες βράχων καὶ κεκαλυμμένον » ὑπὸ δάσους. Ἡ τοιαύτη τοῦ ἐδάφους κατάστασις ὑπῆρξεν ἡ » αἰτία τοῦ νὰ λάβωσι χώραν δύο ἀγῶνες ἐντελῶς διακεκριμέ- » νοι· διότι ἦτο ἐντελῶς ἀδύνατον εἰς τὰ στρατεύματα νὰ βοη- » θηθῶσιν ἀμοιβαίως. Οὕτω καὶ ἐκάστη τῶν δύο πρωστικῶν με- » ραρχιῶν ἐνόμιζεν ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐμάχετο μόνη». Ὁ τακτικὸς συνδυασμὸς, ὃν παρεδέξαντο οἱ Πρωῖστοι στρατηγοί,

(1) Ἴδε αὐστριακοῦ ἐπιτελείου ἔκθεσιν.

(2) Πλησίον τῆς Σχούρτζ (Schurz).

ἤτο βεβαίως ἐπικίνδυνος, καὶ δύναται τις ταῦτόν εἰπεῖν περὶ τῆς προσβολῆς τοῦ Μουγγενγκραϊτς, γενομένης κατὰ μέτωπον ὑπὸ τοῦ 1ου στρατοῦ καὶ κατὰ πλευρὰν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδας, ὅστις ὄφειλε νὰ διέλθῃ τὸν Ἴσερ ὑπὸ τὸ ἐχθρικὸν τηλεβόλον. Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἡ προσβολὴ τῶν Πρώσων εἰς Γίτσιν ὡς καὶ εἰς Μουγγενγκραϊτς ἐθριάμβυσεν ἀπέναντι τῆς ἰσχυρᾶς ἀντιστάσεως τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν. Εἰς τὸ δεξιὸν τῶν αὐστριακῶν ὁ στρατηγὸς Τόμπλιγγ ἐκυρίευσεν τὸ χωρίον Διλέτζ (Diletz), καὶ ἐπαπειλεῖ τὰς συγκοινωνίας τῶν Αὐστριακῶν πρὸς τὸ Γίτσιν, ἐνῶ εἰς τὸ ἀριστερὸν ὁ στρατηγὸς Βέρδερ ἐξετέλει μετ' ἐπιτυχίας τὴν αὐτὴν περιστροφικὴν κίνησιν. Ἐνεκεν τῆς διπλῆς ταύτης ἀποτυχίας οἱ Αὐστριακοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ πεδῖον τῆς μάχης καὶ ἀφήσωσι τὸ Γίτσιν, ὅπερ οἱ Πρώσοι ἐκυρίευσαν κατὰ τὴν νύκτα μετὰ τὴν τελευταίαν συμπλοκὴν. Οὕτως ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου 140,000 Πρώσοι ἠδυνήθησαν νὰ ἐπικρατήσωσιν ἄνευ δυσκολίας ἐναντίον 60,000 ἀνδρῶν καὶ φθάσωσιν εἰς τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως, ὅπερ τοῖς ὠρίσθη ἀπ' ἀρχῆς.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Χ. ΣΟΛΙΩΤΟΥ, ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΥ
ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ.

Ἄξιότιμε φίλε! (1).

Ἐν Πάτραις, 8. Μαρτίου 1870.

Τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ἑλληνος Στρατιώτου μετ' εὐχαριστήσεως εἶδομεν. Ὅτι ἡ ἐκδοσις στρατιωτικῆς τινος ἐφημερίδος ἐν Ἑλλάδι τὰ μάλα λυσιτελὴς ἐστί, πάντες ὁμολογοῦμεν. Ἐν Ἑλλάδι, ἔθνη ἄρτι ἀναγεννηθέντι, ἀναγκαιῶς ὑποκείμεθα καθ' ἅπαντας τοὺς κλάδους εἰς συνεχεῖς μεταρρυθμίσεις καὶ ἀνοργανώσεις, ἰδίᾳ δὲ ἐν τοῖς τοῦ στρατοῦ ὀφείλομεν, ἀκολουθοῦντες τὴν πρόοδον τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστήμης, νὰ εἰσάγωμεν παρ' ἡμῖν ὅ,τι ἐφαρμοσίμον, ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς οικονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Λοιπὸν πρὸς τοῦτο ἡ δημοσίευσίς τῶν ἰδεῶν καὶ συζήτησις τὰ μάλα συντελοῦσιν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ὀρθοτέρας μεταξὺ διαφορῶν γνωμῶν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν βελτίστων ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Ὅθεν σύγγωτε, ἂν μετὰ τῆς φιλικῆς συγχαρητηρίου μου ἐκφραζῶ καὶ γὰρ μικράς τινας ἰδέας, ἄς, ἂν ἐγκρίνητε, καταχωρίζετε εἰς τι φύλλον τοῦ Ἑλληνος Στρατιώτου.

Γνωστὸν μοί ἐστιν, ὅτι τὸ γράφειν θεωρίας καὶ προτείνειν προτάσεις ὠραίας εὐκόλον, ἀλλ' ὅτι πόρρω ἀπέχει ἡ θεωρία τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν. Ἐν τῇ πραγματοποιήσει ἰδέας τινὸς πολλάκις ὑποκρύπτονται μεγάλαι δυσκολίαι, τὴν θεωρίαν δια-

(1) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐστάλη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ υπολοχαγοῦ τοῦ Μηχανικοῦ κυρίου Χ. Σολιώτου.

λανθάνουσαι. Πόσοι ἐν φυλλαδίοις ἐκανόνισαν ἀρκούντως καλῶς τὰ τῆς πολιτείας ἡμῶν! Πόσοι ἐβρόθύμισαν κατὰ θεωρίαν τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους! ἀλλ' ἐν τῇ ἐφαρμογῇ δυστυχῶς οὐδεὶς ἠδυνήθη ν' ἀκολουθήσῃ τὰς θεωρίας αὐτῶν· διότι ὁ ἐνεργῶν ἀπαντᾷ δυσκολίας δυσυπερβλήτους, ἅς ὁ θεωρητικὸς ἢ ἰδεολόγος ἀσήμους ὑπελάμβανεν.

Ἐνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων, εἰ καὶ ὠρμώμην ὅπως ἐπιληφθῶ τοῦ οὐσιώδους ἀντικειμένου περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ, τουτέστι πόσον στρατοῦ ἔχομεν ἀνάγκη ἀναλόγως τοῦ πολιτικοῦ προορισμοῦ τοῦ ἔθνους, τῶν ἐσωτερικῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, καὶ ὑπὸ ποίαν ἀναλογίαν ἐξ ἐκάστου ὄπλου, καὶ ὑπὸ ποίους ὀργανισμοὺς, εἰ καὶ προεθέμην, λέγω, τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἀνωτέρου γενικοῦ ζητήματος, ὅμως προετίμησα τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ, ὅπως ἐμβριθέστερον μελετήσω καὶ σαφέστερον κατατάξω τὰς περὶ τόσῳ οὐσιώδους ἀντικειμένου ἰδέας μου. Ἦδη δὲ περιορίζομαι εἰς τὴν ἔκφρασιν ἰδεῶν τινῶν ὅλως πρακτικῶν καὶ εὐκόλως ἐφαρμοσίμων ἐν τῷ ὑπάρχοντι καταστατικῷ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐλπίζων ὅτι, εἰ μὴ προτείνω τὰ ἄριστα, τοῦλάχιστον δίδωμι ἀφορμὴν εἰς συζήτησιν. Ἡ συζήτησις παράγει φῶς· ἐκ ταύτης ἐξέρχεται ἡ ἀλήθεια.

Καὶ λοιπὸν ἤδη τίθημι τὸ ζήτημα· ἐν τῷ ἡμετέρῳ στρατῷ, ὅπως ἔχει καὶ ὑφ' ὃν τυγχάνει ὀργανισμὸν, ἐκτελοῦνται τὰ πάντα καλῶς; Οὐχὶ βέβαια. Λοιπὸν ἐξετάσωμεν τὰς ἐλλείψεις ἡμῶν, προσπαθοῦντες νὰ διορθώσωμεν τὰς μεγίστας τοῦλάχιστον τούτων. Ἐν παραδείγματι ἀναφέρω πρῶτον ζήτημα τὸ τῆς στρατολογίας. Αὕτη κακῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκτελεῖται. Τὸ κακὸν τοῦτο χρεωστεῖται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν μεροληψίαν τῶν δημάρχων, οἵτινες συνήθως, χαριζόμενοι εἰς τοὺς φίλους αὐτῶν, ἐπιβρίπτουσι διὰ διαφορῶν ἀνειλικρινῶν μέσων τὸ σπου-

δαῖον αὐτὸ βᾶρος, τὸ λεγόμενον φόρον αἵματος, εἰς ἄτομα μὴ νομίμως ἐπιβαρυνόμενα, καὶ πολλάκις μὴ ἱκανὰ πρὸς ὑπηρεσίαν· δεύτερον εἰς τὸ κακὸν τοῦτο, ὡς εἰς πλεῖστα ἄλλα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πολιτείᾳ, τὰ μάλα ἐπιδρᾷ ἡ ἐπέμβασις τῶν πολιτευομένων εἰς τὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Καὶ τὴν μὲν πρώτην αἰτίαν τοῦ κακοῦ φρονῶ, ὅτι κάπως ἠδύνατο νὰ περιστείλῃ ἡ Διοικητικὴ ἐξουσία, αὐστηρῶς τιμωροῦσα ὅσους τῶν δημάρχων ἤθελε καταλάβει παρανομοῦντας ἢ ἀνειλικρινῶς ἐργαζομένους ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο· διὰ δὲ τὴν δευτέραν αἰτίαν, πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν πρόξενον γινομένην τῷ ἔθνει, νομίζω ὅτι πᾶσα θεωρητικὴ ἰδέα ἀλυσιτελής ἐστὶ, καὶ περιορίζομαι μόνον εἰς τὴν εὐχὴν, ὅπως μετὰ τῆς ἠθικοποιήσεως τοῦ ἔθνους ἐξασθενήσῃ καὶ τὸ κακὸν τοῦτο. Συναστῶ δὲ εἰς τὴν εὐσυνειδησίαν τῶν πολιτευομένων νὰ χειραφετήσωσι τοῦλάχιστον τοὺς ὑπουργοὺς τῶν Στρατιωτικῶν ἀπὸ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, εἰς λογοδοσίαν προκαλοῦντες, ὅσάκις ἤθελον παρατηρήσει αὐτοὺς μὴ καλῶς ἐνεργοῦντας τὰ τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Δεύτερον ζήτημα ἐν παραδείγματι τίθημι τὸ ἀκόλουθον· Ἡ προαγωγή, ἡ ἀμοιβὴ καὶ ἡ εἰς προτιμωμένους ὑπηρεσίας τοποθέτησις τῶν εἰς τὸν στρατὸν ἀνηκόντων ἀτόμων ζητεῖται ἄνωθεν ἰσραρχικῶς καὶ δικαίως, ἢ ἐπιδικάζεται ὑπὸ τῶν ἀτόμων; Δυστυχῶς, ὡς μὴ ὤφειλε, συνήθως συμβαίνει τὸ δεύτερον, τουτέστιν ἕκαστον ἄτομον ἐνεργεῖ δι' ὅλων τῶν ἐφικτῶν αὐτῷ μέσων ὅτι ἀτομικῶς ἑαυτῷ συμφέρει. Οὕτω βλέπομεν ἀξιωματικούς ἀφρονιστῶν παρασημοφορουμένους ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διοικητῶν αὐτῶν, ἄνευ προτάσεως ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἀρχηγοῦ τινος, πολλάκις δὲ ἄνευ οὐδεμιᾶς πράξεως διακρινούσης τὸν βαθμοφόρον αὐτὸν πρᾶγματι. Τούτευθεν βλέπομεν διαφοροὺς βαθμοφόρους διοριζομένους εἰς ὑπηρεσίας ἢ

θέσεις, ἃς ἐπιζητοῦσιν ἀπ' εὐθείας ἐνεργοῦντες, καὶ καθημερινὰ διὰ τοῦτο παράπονα ἐγειρόμενα. Τούντεῦθεν εἰσῆχθη καὶ εἰς τὸν στρατὸν ἡ φράσις «οἱ ἐπιτήδειοι», ἀποδιδομένη εἰς τοὺς συμφερόντως δι' ἑαυτοὺς ἐνεργοῦντας. Πόσον ἐπιβλαβὴ εἰσι τὰ τοιαῦτα εἰς τὸν στρατὸν, νομίζω ὅτι πάντες συναισθάνονται. Ἴδιά ἐν τῷ στρατῷ ἡ ἰκανότης ἢ καταλληλότης ἐκάστου ἀτόμου δέον γὰρ ζητῆται ἄνωθεν, ἐκάστου τούτων τηροῦντος ἀξιοπρεπῶς τὴν οἰκίαν αὐτῷ θέσιν· δυστυχῶς ὅμως οὐχ οὕτω συμβαίνει. Ἐὰν ἄτομόν τι τοῦ στρατοῦ ἐκπληροῖ δεόντως τὸ ἑαυτοῦ καθήκον ἢ καὶ διακρίνηται, ἐὰν τηρῇ ἀξιοπρεπῆ σιωπὴν, καὶ οὐδὲν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπιζητῇ, οἱ ἄλλοι ἀδιαφοροῦσι καὶ ἡ ἀξία παραγκωνίζεται, προτιμωμένης ἐκάστοτε τῆς ἐντέχνου κολακείας καὶ τῆς ἐπιτετηδευμένης ἐπιδείξεως. Ὑποληφθήσεται ἄρα τόλμη ἢ ἀπρέπεια ἢ ἔκφρασις ὡμολογουμένης ἀληθείας; Ἐλπίζω οὐχί. Καταδείξωμεν ὅ,τι ἐλαττωματικὸν ἐν ἡμῖν, ὅπως διορθωθῇ ἄλλως τὸ κακὸν ὑπερχειλήσει. Εἰς τὴν ἐν μέρει τοῦλάχιστον ἀποσόβησιν τοιούτων ἀτοπημάτων νομίζω ὅτι συντελεῖ ἡ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν στρατοπέδοις συγκέντρωσις τοῦ στρατοῦ, καὶ ἡ διὰ διαφόρων μέσων ἀνάπτυξις αὐτοῦ, ὡς παρακατιῶν ἐν συντόμῳ πραγματεύομαι.

Περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς συστάσεως στρατοπέδων
ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἢ κατὰ διετίαν.
Ἡ ὑπὸ τῶν ἔθνῶν διατήρησις μονίμων στρατῶν ἀποβλέπει ἐν μέρει μὲν τὴν τήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως, κυριωτέρως ὅμως τὴν διὰ τοῦ στρατοῦ τούτου ἐξασφάλισιν τῶν δρίων τοῦ κράτους ἀπὸ ἐξωτερικῆς ἐπιθέσεως, καὶ τὴν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀναλόγως τῶν πολιτικῶν σκοπῶν καὶ περιστάσεων τοῦ ἔθνους ὑπαρξίν δυνάμειος ἰκανῆς, ὅπως ὑπερασπίσῃ τὸν πολιτικὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Τούντεῦθεν ἔπεται,

ὅτι δέον ὁ μόνιμος στρατὸς γὰρ διατελῆ ὅσον οἶόν τε τελειότερον ἐκγεγυμνασμένος πρὸς πόλεμον.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐκτὸς τῆς κατὰ σώματα ἐκγυμνάσεως, ἣτις ἐστὶν ἀτελής, ἀναγκαίαι ἀποβαίνει ἡ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἢ κατὰ διετίαν ἐν στρατοπέδοις συγκέντρωσις σωμάτων ἐκ τῶν διαφόρων ὄπλων, ὅπως ἐξασκῶνται εἰς τὰ γυμνάσια τῶν διαφόρων ὄπλων ἠνωμένων καὶ εἰς πλείστας ἄλλας ἀσκήσεις καὶ ἐνεργείας, ἃς ἡ στρατοπέδευσις, καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ὁδοπορίαί, καὶ αἱ εὐρύτεραι κινήσεις παρουσιάζουσιν. Ἡ στρατοπέδευσις, ἐκτὸς ὅτι ἐξασκεῖ τὸν στρατὸν τελειότερον, συντελεῖ κάλλιον παντὸς ἄλλου μέσου καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ στρατιωτικοῦ πνεύματος, διότι ἐν τῇ στρατοπεδεύσει ὁ στρατὸς ἀποτελεῖ ἰδίαν, οὕτως εἰπεῖν, κοινωνίαν καθαρῶς στρατιωτικὴν. Ἐν τῇ στρατοπεδεύσει διαγινώσκεται ἡ ἰκανότης ἢ καταλληλότης τῶν ἀτόμων, ἐν αὐτῇ γνωρίζονται οἱ ἀξιωματικοὶ πρὸς ἀλλήλους, ἐν αὐτῇ καταφαίνεται ἡ σχετικὴ τῶν σωμάτων χρησιμότης, ἦτιον ἡ ὑπηρεσία, ἣν ἕκαστον τῶν ὄπλων παρέχει πρὸς τὸν κοινὸν σκοπὸν τοῦ πολέμου ἢ εἰς μάχην τινὰ, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὡστε πρὸς τελείαν παντὸς στρατοῦ ἐκγύμνασιν ἀναγκαιοτάτη ἀποβαίνει ἡ ἐνιαυσία ἢ κατὰ διετίαν τὸ πολὺ στρατοπέδευσις.

Ἴσως δύο τινὰ μοὶ ἀντιτάξουσιν εἰς τὴν πρότασιν ταύτην. Πρῶτον ὅτι πρὸς συγκρότησιν στρατοπέδων ἀπαιτοῦνται καὶ ἔκτακτοι δαπάναι, ἐνῶ τὸ ἔθνος βαρυνθὲν καὶ ὑπὸ χρεῶν ἔχει ἀνάγκην αὐστηρᾶς οικονομίας, ὅπως διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τοὺς δανειστάς αὐτοῦ ὑποχρεώσεων ἐπανακτήσῃ τὴν κλονισθεῖσαν πίστιν, καὶ ὅπως δι' ἐνιαυσίου τινὸς περισσέυματος ἀποκτήσῃ κατὰ μικρὸν ἐφόδια λόγου ἀξία διὰ τὸ μέλλον. Δεύτερον ὅτι, ὅπως ἔχουσι τὰ πράγματα σήμερον, ἀναγκαιῶς ἐπασχολοῦσι τὸν στρατὸν τῆς Ἑλλάδος αἱ πρὸς

καταστολήν τῆς πλεονασίας ληστείας μέριμναι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατὰ λόγον ἤτιονα αἱ πρὸς εἴπραξιν τῶν φόρων.

Τούτοις ἀπαντῶ, εἰς μὲν τὸν πρῶτον λόγον τῆς ἀντιβρῆσεως αὐτῶν, ὅτι ἄνευ χρημάτων οὐδὲν ἐστὶ γενέσθαι τῶν δεόντων ὅτι, ὅπως ἀποκτήσωμεν στρατὸν μόνιμον καλῶς ἐκγεγυμνασμένον, ἀνάγκη πρὸς ταῖς γινομέναις ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως αὐτοῦ δαπάναις νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ πρὸς στρατοπεδεύσεις ἀπαιτούμεναι· ἄλλως, ἄς παραιτηθῶμεν τῆς ἐλπίδος, ὅτι ἐξομέν ποτε στρατὸν ὅσον δεῖ ἐξησκημένον καὶ ἀξιόμαχον. Εἰς τὸν δεύτερον λόγον ἀπαντῶ, ὅτι παρ' οὐδενὶ ἔθνει καλῶς ὀργανωμένῳ ὁ στρατὸς ἀσχολεῖται εἰς τὴν εἴπραξιν τῶν φόρων καὶ τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας. Φρονῶ δ' ὅτι καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπογραμμὸν εἰς ταῦτα τὰ μᾶλλον ἡμῶν ἀνεπτυγμένα ἔθνη, ἀπασχολοῦντες μόνον τὴν χωροφυλακὴν εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας, καὶ εἰσάγοντες παρ' ἡμῖν ὀρθότερον φορολογικὸν σύστημα τοῦ ὑπάρχοντος, παρὰ πάντων σχεδὸν πλημμελοῦς θεωρουμένου (1).

Ἄλλως τε, συνιστῶν μετὰ θάρρους τὴν σύστασιν στρατοπέδων, ἐννοῶ στρατόπεδα καθαρᾶς ἀσκήσεως, οὐχὶ δὲ τὰ λεγόμενα

(1) Οὕτως ἀντὶ τοῦ ἐπασχολεῖν τὸν στρατὸν ὑπὸ τοὺς εἰσπρακτορὰς εἰς τὴν συλλογὴν τῶν φόρων, συστήματος ἄλλως τε λίαν ἐπιβαρυντικοῦ καὶ εἰς τοὺς φορολογουμένους διὰ τὰς γινομένας εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν εἰσπρακτῶρων καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν καταπιέσεις, προτιμότερον ἦθελεν εἶσθαι, ἂν ὑπεχρεοῦντο διὰ νόμου οἱ φορολογούμενοι νὰ προσέρχωνται εἰς ἀρμοδίας ἀρχὰς πρὸς πληρωμὴν τῶν καταλογισθέντων αὐτοῖς φόρων ἐντὸς ὀρισμένου χρονικοῦ διαστήματος, ὀριζομένου προστίμου ἀναλόγου τῆς μὴ ἐκπληρωθείσης ὀφειλῆς ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας. Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, ἐλλείποντος κτηματολογίου, ληφθήσεται μέσος τις ὅρος ὡς πρὸς τὴν δῆλωσιν τῶν φόρων. Αἱ περὶ τούτου λεπτομέρειαι οὐ τοῦ παρόντος.

μένα στρατόπεδα ἐπιδείξεως ἢ διασκεδάσεως. Ἐπομένως καὶ ὑπὸ τὴν ἰδέαν τῆς καταδιώξεως τῆς ὑπαρχούσης ἐν τῇ Στερεᾷ ληστείας ἢ σύστασις στρατοπέδου τινὸς αὐτόθι ἴσως συντελεσθῆ εἰς τὴν καταστροφὴν αὐτῆς. Ὡστε, ἅπαξ ἐκλιπόντος τοῦ κακοῦ τούτου, κατάλληλα μέτρα ἐν τῷ μέλλοντι προφυλάττουσι τὸν τόπον ἀπὸ τῆς μάλιστα ταύτης. Ἐν παρεξόδῳ φρονῶ, ὅτι ἀνάπτυξις τις τῆς συγκοινωνίας κατὰ τὴν Στερεάν· Ἑλλάδα καὶ ἡ σύστασις τινος στρατοπέδου εἰς τὰ κυριότερα μέσα, δι' ὧν ἐπιτευχθήσεται αἰσιον κατὰ τῆς ληστείας ἀποτελεσμα. Ταῦτα δὲ προτείνων, ἐννοῶ καλῶς ὅτι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν παρουσιάζονται δυσκολίαι δυσυπέροβητοι, τοῦτο μὲν διὰ τὴν ἑλλειψιν μέσων, ἢ ὀρθότερον διὰ τὴν δεσπόζουσαν κακὴν οἰκονομολογίαν, τοῦτο δὲ διὰ τὴν ἀπορρόφησιν μεγάλου μέρους τῆς ἐνεργείας ἐκάστης τῶν Κυβερνήσεων εἰς τὴν ἐαυτῆς συντήρησιν (1)· ἀλλὰ πέποιθα ὅτι αἱ δυσκολίαι αὗται ὑπερνικῶνται ὑπὸ νοήμονος καὶ δραστηρίας Κυβερνήσεως.

Τῶν ἀνωτέρω ζητημάτων ἐπελήφθην περιληπτικῶς καὶ ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν. Ἐπιφυλασσόμενος δὲ εἰς ἀνάπτυξιν μᾶλλον ἐκτεταμένην ἐκάστης τῶν παρ' ἐμοῦ γινομένων προτάσεων, νῦν ποιῶμαι λόγον περὶ ἀντικειμένων τινῶν ἀφορώντων τοὺς ἀξιωματικούς ἰδίᾳ. Καὶ δὴ

*Περὶ συστάσεως στρατιωτικῶν λεσχῶν καὶ συσσιτίων
τῶν ἀξιωματικῶν.*

Βεβαίως ἡ σύστασις στρατοπέδων, ἐκτὸς ὅτι συντελεῖ εἰς τὴν ἐκγύμνασιν τοῦ στρατοῦ εἰς πάσας σχεδὸν τὰς περιστάσεις

(1) Κατὰ τοῦτο οὐδὲως μέμφομαι τοὺς ἐρχομένους εἰς τὰ πράγματα, καθόσον ἕκαστος ἀναλαμβάνων τὴν Κυβερνήσιν ἔχει ἀρχὰς ἢ σκοπούς τινας, οὓς, ὅπως ἐκτελέσῃ, ἀνάγκη πρῶτον νὰ σκεφθῆ περὶ τῆς διατηρήσεώς του εἰς τὰ πράγματα.

τάς ἐν πολέμῳ παρουσιαζομένας, τὰ μάλα ἐπιδραῖ καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λεγομένου στρατιωτικοῦ πνεύματος, τουτέστι τοῦ ἰδιάζοντος εἰς τὸν στρατιώτην χαρακτηῖρος, τῆς ἐνότητος καὶ γνωριμίας τῶν διαφόρων σωμάτων καὶ ὄπλων πρὸς ἀλληλα, καὶ ἰδίᾳ τῆς πρὸς ἀλλήλους γνωριμίας τῶν βαθμοφόρων, καὶ μάλιστα τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ τοῖς φρουρίοις, ἐν οἷς διαμένει σημαντική τις φρουρὰ, ἀρκούντως συντελεῖ καὶ ἡ καθ' ἑκάστην ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάντησις τῶν ἀξιωματικῶν τῆς αὐτῆς φρουρᾶς διὰ τῆς συστάσεως στρατιωτικῶν λεσχῶν, καὶ διὰ τῆς συστήσεως τῶν ἀγάμων τοῦλάχιστον ἀξιωματικῶν. Οὕτως ἐν τινι λέσχῃ ἤθελον ἔρχεσθαι εἰς διηλεκτὴ συνάφειαν οἱ ἀξιωματικοὶ φρουρᾶς τινος, εἰς διάφορα σώματα ἢ ὄπλα ἀνήκοντες, καὶ ἐκ τούτου ἤθελον ἀναπτύσσεσθαι τὸ πνεῦμα τῆς ἐνότητος, τὸ λεγόμενον στρατιωτικὸν φρόνημα, ἢ περὶ διαφόρων στρατιωτικῶν ἀντικειμένων συζήτησις, ἐξ οὗ ἤθελε κινεῖσθαι ἡ φιλοτιμία τῶν μὲν ὅπως παρουσιάζονται εἰδῆμονες πολλῶν στρατιωτικῶν γνώσεων, τῶν δὲ ὅπως ἐννοῶσι τοὺς μᾶλλον εἰδῆμονας καὶ κατασταθῶσιν αὐτοῖς ἐφάμιλλοι.

Ἐπιτραπέϊω ἡμῖν τὸ ἀκόλουθον εἰλικρινὲς παράδειγμα πρὸς κατάδειξιν τοῦ ὠφελίμου τῆς προτεινομένης προτάσεως.

Ἡ φρουρὰ τῶν Ἀθηνῶν ἀποτελεῖται ὑπὸ διαφόρων σωμάτων καὶ ὄπλων. Ταῦτα δὲ εἰς οὐδεμίαν πρὸς ἀλληλα σχέσιν εὐρίσκονται· οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ τῶν διαφόρων σωμάτων οὕτε ἀπλῶς πρὸς ἀλλήλους γνωρίζονται· τουτέστι ἐλλείπει ἡ ἐνότης, ἐλλείπει ὁ συναγωνισμὸς, ἐλλείπει ἡ αἰμιλλα, καὶ μεμονωμένως ἕκαστον ἄτομον ἐνεργεῖ ὅ,τι ἀτομικῶς θεωρεῖ ἑαυτῷ συμφέρον.

Ὅθεν ἡ συγκέντρωσις τοῦ στρατοῦ ἐν στρατοπέδοις, ἢ καθημερινῇ πρὸς ἀλλήλους συνάφεια τῶν ἀξιωματικῶν ἐν λέ-

σχαις ἢ σχολείοις ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐν συσσιτίοις, πολὺ συντελοῦσιν εἰς τὴν συνεχῆ μὀρφωσιν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν στρατιωτικῶν ἡθῶν, ἐν οἷς περιέχεται ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀκριβὴς ἐκτίμησις τῶν διαφόρων ἀξιωματικῶν, ἡ ἀπονομὴ τῆς ἀξίας ἑκάστου ὑπὸ τῆς λοιπῆς ὀλομελείας, ἡ κατάκρισις ἢ τιμωρία ὑπὸ τῆς ὀλομελείας δι' ἐλλείψεις ἢ πράξεις ἀντικειμένας εἰς τὴν στρατιωτικὴν τιμὴν καὶ ἀξιοπρέπειαν, ἢ ἀνάπτυξις τῆς συναδελφότητος καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἡ δὲ σύστασις συσσιτίων, ἐκτὸς ὅτι ὑποχρεοῖ τοὺς ἀξιωματικούς εἰς τὴν καθ' ἑκάστην συνάντησιν, συμφέρει αὐτοῖς καὶ ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν, διότι διὰ δαπάνης ἐξήκοντα ἢ καὶ πενήκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα οἱ ἀξιωματικοὶ φρουρᾶς τινος ἢ σώματος συσσιτοῦσι κάλλιον ἢ ἂν δαπανῶσι διπλάσιον ποσὸν ἐν τοῖς κοινοῖς ξενοδοχείοις ἢ κατ' ἰδίαν ἕκαστος.

(Ἄλλοτε περὶ στολῆς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ προμηθείας τῶν εἰδῶν αὐτῆς.)

Ὅλωσ ὑμέτερος

Χ. Ν. ΣΟΛΙΩΤΗΣ,

ὑπολοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ.

ΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΑΓΩΝΑ ΕΘΝΙΚΑΙ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΑΚΤΙΚΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ.

Ὅτε ἡ Ἑλλάς, θραύσασα σύσσωμος ἀλύσεισ δουλείας τεσσάρων αἰώνων, ἀνέλαβε τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἱερὸν ἀγῶνα, οἱ διέποντες τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα ἠσθάνθησαν τὴν μεγάλην ἀνάγκην νὰ συγκροτηθῇ στρατὸς τακτικὸς, ὅστις, ὡς ἐκ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἐμελλε ν' ἀναγνωρίζῃ προῖσταμένους του μόνους τοὺς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὀνομαζομένους, ἐκτελεῖ δὲ ἀπαρεγκλίτως τὰς διδομένας αὐτῷ

διαταγὰς, οὐχὶ χαριζόμενος εἰς τὰ πρόσωπα, ἀλλ' εἰς τὸ ἔθνος ὑπέικων.

Δὲν εἴμεθα ἐξ ἐκείνων, οἵτινες πιθανὸν νὰ θέλωσι τὴν μείωσιν τῆς δόξης, ἣν ἀπεκτήσαντο οἱ κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα δι' ἐλευθέρων στρατολογιῶν συγκροτήσαντες τὰ πολεμικὰ αὐτῶν σώματα, καὶ διὰ τῆς ἀτομικῆς τῶν ἰκανότητος καὶ θυσίας διατηρήσαντες αὐτὰ ἔνοπλα μέχρι τῆς λήξεως τοῦ πολέμου, ἀλλ' ὅμως ἐπιτρέπεται ἡμῖν τὸ φρονεῖν ὅτι καὶ αὐτοὶ οὗτοι, ἂν ἐδιοίκουν σώματα στρατοῦ τακτικοῦ, ἤθελον καὶ πλείονα πράξει καὶ ἔτι μᾶλλον καταπλήξει τὸν κόσμον διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν.

Ἀπὸ τῶν ἰδεῶν τούτων ὁρμώμενοι οἱ διέποντες τὰ Ἑλληνικὰ, ἐψηφίσαντο τὴν 4. Ἀπριλίου 1822 τὸν περὶ συστάσεως στρατοῦ τακτικοῦ νόμον.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὁ τακτικὸς στρατὸς ὄφειλε νὰ σύγκηται ἀπὸ (1)

πεζικὸν βαρὺ,

πεζικὸν ἐλαφρὸν,

πυροβολικὸν πολιορκίας, ἤτοι φρουρίου,

πυροβολικὸν πεδιάδος,

ἵππικὸν βαρὺ,

ἵππικὸν ἐλαφρὸν,

ἐν σῶμα μηχανοποιοῦν.

Ἐκάστος δὲ τῶν ἄνω μνημονευομένων ὀπλισμῶν ὄφειλε νὰ διαιρῆται εἰς συντάγματα, ὧν ὁ σχηματισμὸς διατάσσεται κατὰ τοὺς ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἐκδοθέντας πίνακας.

(1) Ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ διατηρήσωμεν τὰς ὀνομασίας καὶ ἐμφράσεις ὡς ἐν τῷ νόμῳ φέρονται. Τὸ αὐτὸ ἐπράξαμεν καὶ εἰς τὰ παρεπόμενα καὶ τοῦτο χάριν ἱστορικῆς ἀναμνήσεως.

Τὰ συντάγματα ἐκάστου ὀπλισμοῦ ἐμελλον ν' ἀριθμῶνται ἀλληλοδιαδόχως, διδομένου τοῦ ἀριθμοῦ 1 εἰς τὸ πρῶτον σχηματιζόμενον ἐν ἐκάστῳ ὀπλισμῷ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον, ὅπως προληφθῆ τὸ κακὸν νὰ μὴ γίνωνται αἱ ἐθνικαὶ δυνάμεις ταυτοχρόνως ὄργανον φιλοδοξίας ἢ καὶ τοπικῶν ἀντιζηλιῶν, διατάσσεται οἱ ἄνδρες οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας κατατασσόμενοι νὰ μὴ ἀποτελῶσι ποτὲ σῶμα ἴδιον, ἀλλὰ νὰ διανέμονται μιγάδες εἰς τὰ διάφορα σώματα.

Οἱ στρατιῶται τοῦ τακτικοῦ διηροῦντο εἰς δύο κατηγορίας· οἱ μὲν ἐμβαίοντες ἐκουσίως εἰς τὴν δούλευσιν ὑπεχρεοῦντο νὰ δουλεύσωσι τρεῖς βλοκλήρους χρόνους, λαμβάνοντες ἔπειτα τὴν ἄφεσιν αὐτῶν, ἢ καὶ ἐδικαιοῦντο νὰ ἐμβαίωσιν, ἐὰν θέλωσιν, ἐκ νέου εἰς τὴν δούλευσιν. Οἱ δὲ λοιποὶ κατετάσσοντο διὰ τοῦ περὶ νεοσυλλογῆς νόμου, ὅστις ἐμέλλε νὰ ἐκδοθῆ (1).

Καὶ οἱ μὲν προβιβασμοὶ καὶ ἀνταμοιβαὶ κατὰ τὸν περὶ οὗτοῦ λόγος νόμον ἐμελλον νὰ δίδωνται παρὰ τῆς Διοικήσεως διὰ προβλήματος τοῦ Μικίστρου τοῦ πολέμου, κατὰ ρητὸν ἄρθρον τοῦ ὀργανικοῦ νόμου· ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον πᾶς τις ὄφειλε νὰ θαυμάσῃ, ὡς περιάπτων μεγίστην τιμὴν εἰς τοὺς νομοθέτας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶναι ὅτι ἐνεγράφη ἐν αὐτῷ τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον, ὅπερ αὐτολεξεῖ ἀντιγράφομεν·

« 1ον Ὅσοι προβιβασμοὶ, τιμαὶ καὶ ἀνταμοιβαὶ μέλλουσι » νὰ διανέμονται εἰς τὸν στρατὸν, θέλουσιν εἶναι βραβεῖον τῆς » ἰδίας τοῦ ἀνδρὸς ἀρετῆς καὶ ὄχι τῆς οἰκογενείας του ».

Καὶ κατὰ μὲν τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος διετηρήθησαν αἱ

(1) Τοιοῦτος νόμος ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1825, περὶ οὗ καὶ γενήσεται λόγος.

διατάξεις αὔται, ἐνῶ τότε τὸ πᾶν ἢ ἔκτακτος κατάστασις τοῦ τόπου ἠδύνατο νὰ δικαιολογήσῃ· μετὰ τὸ πέρασ ὅμως τοῦ ἀγῶνος οὐδόλως ἐσεβάσθη τὸ ζωτικὸν τοῦτο παντὸς στρατοῦ ζήτημα, καὶ οὐχὶ ὀλίγαι ἐπὶ πατραγαθία ἀπαιτήσεις ἐθεραπεύθησαν.

Κατὰ τὸν εἰρημένον νόμον καθίστατο ἐν ἰσχυί προσωρινῶς ὁ στρατιωτικὸς κώδηξ καὶ πᾶσαι αἱ στρατιωτικαὶ διατάξεις τῆς Γαλλίας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν προσθαφαιρέσεων καὶ μεταβολῶν, ἃς ἤθελε κρίνει ἀναγκαίαις ὁ *Μιρίστρος* τοῦ πολέμου μὲ τὴν συναίνεσιν τῆς *Διευθύσεως*.

Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν, κανονισθεῖσαν ἐπὶ πινάκων, διετάσσετο νὰ λαμβάνῃ ὁ στρατὸς αὐτὴν κατὰ δεκάδας ἡμερῶν, καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῶν, κατὰ τοὺς παρουσιαζομένους πίνακας ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν συμβούλιον ἐκάστου σώματος. Ἐκτὸς δὲ τοῦ μισθοῦ, ὁ στρατὸς ἐν καιρῷ πολέμου ἐδικαιοῦτο εἰς τροφὰς διὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὡς ἐξῆς, εἰς οἰονδήποτε ὀπλισμὸν καὶ ἂν ἀνῆκον·

Ψωμί	δράμια 300
Κρέας βωδινὸν	» 100
Ῥύζι	» 25
Κρασί	» 50
Ξύλα ἀπὸ ἀ. Ὀκτωβρίου ἕως ἀ. Ἀπριλίου	
καθ' ἐκάστην	ὀκάδες 4
» ἀπὸ ἀ. Ἀπριλίου ἕως ἀ. Σεβρίου	» 2
Διὰ τροφὰς ἐκάστου ζώου, ἄχυρον ἢ	
ξηρόχορτον, καθ' ἐκάστην	» 5
Κριθάρι	» 1 1/2

Ἐν καιρῷ εἰρήνης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐκτὸς τοῦ εἰς χρήματα μισθοῦ, αἱ χορηγίαι περιωρίζοντο εἰς ψωμί, ξύλα καὶ τὰς τροφὰς τῶν ζώων.

Ἡ ἐνδυμασία παρηγγέλλετο εἰς βάρους τῆς Διοικήσεως, γενομένου δεκτοῦ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου, καὶ ὑπὸ διάρκειαν ὠριτμένην, ἀντὶ συνεισφορᾶς (καταθέσεως).

Οἱ ἀξιωματικοὶ κατὰ πρώτην εἰς σώματα ἀπαριθμησὶν τῶν ἐδικαιοῦτο εἰς μίαν ἐνδυμασίαν ὀλόκληρον ἢ ἀνάλογον ποσότητα χρημάτων, διορισθεῖσαν κατ' ἐπιταγὴν τῆς Διοικήσεως. Τὰ δὲ οἰκήματα τῶν ἀξιωματικῶν ἀνετίθεντο πάντοτε εἰς βάρους τῆς Διοικήσεως (1).

Εἰς τὸν *Μιρίστρον* τοῦ πολέμου ἐπεφυλάσσετο τὸ δικαίωμα εἰς σχηματισμὸν νέων συνταγμάτων νὰ μετακομίσῃ ἀξιωματικούς καὶ στρατιώτας ἀπὸ τὰ πρῶτα, οὗς ἤθελεν ἐγκρίνει, καὶ νὰ καταστήσῃ σχέδιον νέου συντάγματος· δὲν τῷ ἐπέτρεπε ὅμως νὰ ἐκτελέσῃ ὄργανισμὸν οὐδενὸς συντάγματος, χωρὶς πρῶτον νὰ λάβῃ τὴν ἀδειαν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

Διετάσσετο ἐπίσης ὁ διορισμὸς ἐπιτηρητοῦ εἰς ἕκαστον τῶν ὀπλισμῶν· ἐπίσης δὲ διορίζοντο φορτισταὶ πολεμικοὶ διὰ τὰς τροφὰς τοῦ στρατοῦ, ὑποκείμενοι εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ *Μιρίστρον* τοῦ πολέμου, καὶ ἄλλοι φορτισταὶ πολεμικοὶ διὰ τὰ πολεμικὰ ἐφόδια ὑπὸ τὸν *Μιρίστρον* τοῦ πολέμου ὡσαύτως ὑποκείμενοι.

Οἱ νομοθέται, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν αὐτῶν τὸ μὲν ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἀξιωματικοὶ ξένοι πρὸς διοργάνωσιν αὐτοῦ, τὸ δὲ ὅπως διεγείρωσι τὰ ὑπὲρ τοῦ ἐλληνισμοῦ αἰσθήματα τῶν Εὐρωπαϊῶν, παρεδέξαντο τὸ δεκτὸν εἰς τὸν στρατὸν ἀξιωματικῶν ἢ καὶ στρατιωτῶν ξένων.

Καὶ ἡ μὲν ἀρχαιότης τῶν ξένων ἀξιωματικῶν δεχθέντων

(1) Ἐννοητέον, ὅτι ἅπασαι αἱ διατάξεις αὗται διὰ τὴν ἀχρημασίαν ἔμειναν γράμμα κενόν.

εις δούλευσιν ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐφθασαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καλῶς ἔμως ἀποδεδειγμένην· ἀλλ' ἡ μεταξὺ αὐτῶν, ταυτοχρόνως ἐλθόντων, ἀρχαιοῦτος ἐκανονίζετο ἐπὶ τῆς προτεραιότητος τοῦ διπλώματος, ὅπερ ἔφερον ἐκ τῆς χώρας ἀφ' ἧς ὤρμῶντο.

Οὕτως οἱ μὲν φέροντες δίπλωμα ἀξιωματικῶν ἐγίνοντο αὐτοδικαίως δεκτοὶ εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν μὲ τὸν βαθμὸν αὐτῶν, οἱ δὲ φέροντες μόνον ἀποδεικτικὸν ἐκδουλεύσεων καὶ ἄλλα ἐπιβεβαιωτικὰ τακτικὰ γράμματα ἀρίεντο εἰς τὴν θέλησιν τῆς Διοικήσεως νὰ τοὺς δεχθῆ εἰς τὸν ἀνάλογον αὐτῶν βαθμὸν, ἢ ὄχι, ὁ δὲ Μινίστρος τοῦ πολέμου ἔκρινεν ἂν τὰ ἐπιβεβαιωτικὰ, περὶ ὧν ὁ λόγος, εἶναι ἢ μὴ δεκτά.

Καὶ τὸ μὲν πολὺ τῶν Ἑλλήνων ὀπλοφόρων δὲν κατατάχθησαν εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, διατηρηθέντες μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἀγῶνος εἰς σώματα ἀσύντακτα, οἱ δὲ εἰς αὐτὸν καταταχθέντες ὀργανίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωθι ἀναλυθέντος περὶ τακτικοῦ στραταῦ νόμου.

Ἐδτυχήσαντες νὰ εὕρωμεν τὸν ὀργανισμὸν ἑνὸς συντάγματος τοῦ πεζικοῦ ἐκ δύο ταγμάτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, θεωροῦμεν καθῆκον ἡμῶν ν' ἀντιγράψωμεν καὶ ἐνταῦθα τὰ ὀνόματα τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῶν. Τοῦτο εἶναι καθ' ἡμᾶς ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης ἐθνικῆς, διότι τὰ ὀνόματα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ λησμονῶνται. Ἴδου τὰ σχετικὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔγγραφα αὐτολεξεί ὧδε καταχωριζόμενα.

«Ἀριθ. 1,032.

» ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

» Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ

» πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον πρόεδρον τοῦ Βουλευτικοῦ.

«Περικλείεται ἀναφορὰ τοῦ Μινίστρον τοῦ πολέμου ὑπ'ἀ-

»ριθ. 1,054 μετὰ τῆς καταγραφῆς τῶν ἀξιωματικῶν ἑνὸς » συντάγματος πεζικοῦ ἐκ δύο ταγμάτων. Ἐνέκρινε ταῦτα » τὸ Ἐκτελεστικὸν καὶ καθυποβάλλει εἰς τοῦ Βουλευτικοῦ τὴν » ἐπίκρισιν.

» Ἐν Κορίνθῳ τῇ κγ'. Ἀπριλίου αὐακβ'.

» Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

» ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ.

» ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΠΑΠΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

» Ὁ Μινίστρος ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας

» καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων

» Θ. ΝΕΓΡΗΣ».

» Καταγραφή τῶν ἀξιωματικῶν ἑνὸς συντάγματος » πεζικοῦ ἐκ δύο ταγμάτων.

» Γενικοὶ ἀξιωματικοί.

1	Συνταγματάρχης Πέτρος Ταρέλλας.....	Ἰταλός
1	Ἀντισυνταγματάρχης Γουβερνάτος.....	»
1	Ταγματάρχης Μιχαὴλ Γράμης.....	Ἑλλην
1	» Παναγ. Χαντσόπουλος	»
1	Ὑπασπιστῆς ἀ. Π. Ῥόδιος.....	»
1	» β' Ἰγγλέζης.....	»
1	Καταλυματίας.	
1	Ἰατρός Τράϊβερ.....	Γερμανός
1	Χειροῦργος	
1	Ἰερεὺς Νικόλαος.....	Ἑλλην.
1	Γραμματεὺς Δερμάρος.....	»

» Λοχαγοί.

1	Λοχαγός Σπανιολάκης.....	Ἑλλην
»	Γαρέλλης.....	Γάλλος

1 λοχαγός	Στάελ Χολστέου	Γερμανός
»	Δριετσόφσκη	Αέχος
»	Μανδέσλος	Γερμανός
»	Ἀββάτης	Ἴταλός
»	Χριστόδουλος Ὁρέστιος	Ἕλλην
»
»
»

» Ὑπολοχαγοὶ Α^{οι}

1 Ὑπολοχαγός α ^{οι}	Μονατέρης	Γάλλος
»	Γέζος	Ἕλλην
»	Σωνιέρος	»
»	Βασιλειάδης	»
»	Βατιλάνης	Ἴταλός
»	Νέγρης	Ἴταλός
»	Βιβιάνος	Γάλλος
»	Καπελλίτης	Ἴταλός
»	Σπέκτ	Γερμανός
»	Ὁβεν	»

» Ὑπολοχαγοὶ Β^{οι}

1 Ὑπολοχαγός β ^{οι}	Ῥάμφος	Ἕλλην
»	Παππανικόλαος	»
»	Τσίκος	»
»	Μαυρομάτης	»
»	Διαμαντόπουλος	»
»	Ποταμιάνος	»
»	Μακρῆς	»
»	Γούιτας	Ὁλλανδός

1 Ὑπολοχαγ. Λουπτόος Προὔσσοσ
» Στείδεχ

» Τῆ 21 Ἀπριλίου 1822, Κόρινθος.

« Ὁ Μινίστροσ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ προσωρινός

» Μινίστροσ τοῦ πολέμου

» ἸΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΗΣ.

» Διὰ τὸν ἀρχιγραμματέα

» ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΟΥΛΗΣ.

» Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

» Ὁ γενικός γραμματεὺς

» Ἰωάννης Βιζούλας. »

Κατόπιν, τὴν 7. Μαΐου 1822, σκέψεως γενομένης, ὅτι ἡ διὰ τοῦ νόμου τῆς 4. Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὑποσχομένη εἰς χρήματα μισθοδοσία, διὰ τὴν πτωχείαν τοῦ ταμείου, δὲν ἦτο ἐφικτὴ, ἀπεφασίσθη ἡ ἀντιμισθία τῶν συντρεχόντων καὶ προκινδυνευόντων νὰ γίνεταί εἰς ἐθνικὴν γῆν, ἥτις καὶ τοὺς ἀμειβουμένους εὐχαριστεῖ.

Κατὰ συνέπειαν τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσεν

« Ὅσοι στρατιῶται εὐρίσκονται ἤδη εἰς δούλευσιν τῆς πατριδος, καὶ ὅσοι ἐνοπλοὶ ὄντες καταγεγραφοῦν εἰς τὸ ἐξῆς στρατιῶται, ὅλοι, χωρὶς κάμμιαν ἐξαιρέσιν, θέλουσ λάβει δι' ἀντιμισθίαν ἀνὰ ἓν στρέμμα γῆς κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταγραφῆς των ».

« Μερικώτερον, ὅσοι Πελοποννήσιοι στρατιῶται στρατεύωσιν ἔξω τῆς Πελοποννήσου, θέλουσι λαμβάνει ἀντιμισθίαν ἀνὰ ἓν ἡμισυ στρέμμα γῆς ἐθνικῆς κατὰ μῆνα ἕκαστος στρατιώτης ».

Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὠρίζετο τὸ ἐλάχιστον τῆς ἐκάστου ὑπηρεσίας τοῦ ἀτόμου εἰς ἕξ μῆνας, τὸ δὲ μείζον ἀφίετο εἰς αὐτὸ ὅπως τὸ ὄριση, ἡ δὲ γῆ τῷ ὑπέσχετο ἅμα μετὰ τὴν ἀφροσίν του ἐπὶ τῇ ἀποδείξει τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν ἀρχηγόν του, χορηγουμένων αὐτῷ μετὰ τῆς γῆς καὶ τῶν ἀναγκαίων ἀποδεικτικῶν κυριότητος παρὰ τῆς Διοικήσεως.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου, τὰ κεκτημένα δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς τοῦ εἰς τὸν πόλεμον ἀποθνήσκοντος μετεβιβάζοντο εἰς τοὺς κληροδόμους του δι' ὄλους τοὺς συμφωνηθέντας μῆνας τῶν ἐκδουλεύσεών του, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ἂν ἀπέθατε πρὶν τελείωση ἡ συμφωνηθεῖσα διορία.

Οἱ πλήρωθέντες καὶ ἀνίκανοι εἰς περαιτέρω ὑπηρεσίαν ἀπηλλάσσοντο τῆς ὑποχρέωσέως αὐτῶν λαμβάνοντες στρέμματα γῆς ἀνάλογα μὲ ὅσους μῆνας ἐσυμφώνησαν νὰ δουλεύουσιν.

Οἱ μὴ ὀρκιζόμενοι τὸν νενομισμένον τοῦ στρατιώτου ἔρκον καὶ οἱ χωριζόμενοι ἀπὸ τὸ σῶμα εἰς ὃ κατεγράφησαν, ἄνευ ἀδείας τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἔστεροῦντο κάθε δικαίωμα τοῦ νὰ ζήησιν ἀντιμισθίαν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου τῆς ἐθελουσίου στρατολογίας διατάσσοτο ἡ σύστασις ἐπιτροπῶν, ὅπου ἤθελε κριθῆ εἰς λόγον, διὰ δὲ τὴν καταγραφὴν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο ἤδη εἰς δουλείαν, εἰς τὰ διάφορα σώματα, διατάσσοτο ἡ ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν τούτων ἀποστολὴ ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι, συμφώνως μὲ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν σωμάτων ἐκείνων, ἤθελον κάμει τὴν καταγραφὴν τῶν ὄσων ἤθελον νὰ καταγραφῶσι. Διὰ κάθε στρατιώτην καταγραφόμενον ὑπῆρχεν ἡ ὑποχρέωσις νὰ τῷ δοθῇ ἐν ἀποδεικτικόν, ἐν ᾧ ἐνεγράφετο ὁ ἀριθμὸς τοῦ

ἐγγράφου, ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἐδόθη αὐτῷ, τὸ ὀνοματεπώνυμον αὐτοῦ, ἡ πατρὶς καὶ ἡ κατοικία αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐκδουλεύσεώς του, ἡ συμφωνία καὶ ἡ ἀνάλογος ἀντιμισθία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου. Τὸ ἀποδεικτικόν τοῦτο ὄφειλε νὰ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ ἀπεσταλμένου αὐτῆς.

Οἱ κατάλογοι τῶν καταγραφῶν διατάσσοτο νὰ ἴηαι διπλοῖ καὶ οἱ μὲν νὰ δίδωνται εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς ἐκάστου σώματος, οἱ δὲ εἰς τὸ Μικιστέριον τοῦ πολέμου, αἱ δὲ ἀναγραφαὶ ἐμελλον νὰ ἴηαι ἀπαράλλακτοι μὲ τὰ διδόμενα ἀποδεικτικά.

Εἰς ἰδιαίτερον νόμον ἐπεφυλάσσοτο ἡ διάταξις μεγαλητέρων ἀμοιβῶν, τῶν ὁποίων ἤθελον κριθῆ ἄξιαί αἱ πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τῶν διαφόρων ἀξιωματικῶν.

Καὶ τοιαῦται μὲν εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, προσκαλοῦντος πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς ἐθελούσιον ὑπὲρ πατρίδος ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ συμπεφωνημένην καὶ ὑποχρεωτικὴν γνωστῶν δ' ὑπάρχει, ὅτι μόνοι οἱ ὀλίγοι, ἀποτελοῦντες τὸν τακτικὸν στρατόν, ὑπέκυψαν εἰς τὰς συνθήκας τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἐπομένως φρονοῦμεν, ὅτι καὶ μόνοι ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα τῆς ἐν αὐτῷ ἀναπερομένης ἀντιμισθίας· αἱ δὲ λοιπαὶ πολεμικαὶ τῆς Ἑλλάδος δυνάμεις ἠκολούθησαν τὸ αὐτὸ ὡς καὶ πρὶν σύστημα. Καὶ ἐπολέμου μὲν κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, καὶ τράπαια νίκης καὶ δόξης ἤγειρον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, οὐχ ἥτιτο ὅμως δὲν ὑπήκουσαν εἰς τὴν σταθερὰν ἐπιθυμίαν ἣν ἀπὸ τοῦ 1822 ἐξέφρασαν οἱ διέπαντες τὰ ἑλληνικὰ ἄποκατασταθῆ στρατὸς ὑπέικων εἰς μόνην τὴν διοίκησιν καὶ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτῆς διοριζομένους εἰς τὴν διεύθυνσιν καὶ διοίκησιν αὐτοῦ. Οὐδεὶς βεβαίως ἀμφισβητεῖ, ὅτι οἱ ὀπλοφόροι οὗτοι ὑπῆρτον τὴν πατρίδα· εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι ἀνῆκον πράγματι εἰς μόνους τοὺς ἀρχηγοὺς εἰς οὓς ἐκουσίως προσήρχοντο· οὐδὲ ὑπῆρχε τι

τὸ παρεμποδίζον αὐτοὺς ν' ἀπομακρύνωνται τῶν τάξεων αὐτῶν, διότι οὐδὲν ἕτερον τοὺς συνέδεον ἢ ἀπλῆ καὶ μόνη ἡ πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς αὐτῶν ἐκουσία ἀφοσίωσις.

Ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων ἠνάγκασε τέλος τοὺς τότε τὰ ἑλληνικὰ διέποντας νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκδοσιν νόμου περὶ στρατολογίας καὶ ἀπογραφῆς, ὅστις ἔμεινε μὲν καὶ οὗτος γράμμα νεκρὸν διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς τότε Διοικήσεως, ὡς καὶ οἱ προγενέστεροι, νομίζομεν ὅμως πρέπον νὰ καταχωρίσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἀνάλυσιν αὐτοῦ, ὅπως καταδειχθῇ πόσον ἔσπευδον οἱ τότε καὶ πόσον ἐκοπίων πρὸς μόρφωσιν ἐθνικοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Ὁ νόμος οὗτος εἶναι τῆς 10. Μαΐου 1825.

Κατ' αὐτὸν διετάσσεται στρατολογία κατ' ἀπογραφὴν εἰς ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς στρατιώτου εἰς τὰς 100 ψυχὰς δι' ἐκάστην πόλιν, κωμόπολιν ἢ χωρίον, ὀρίζομένης τῆς ἡλικίας ἀπὸ 18—30 ἐτῶν. Ἡ στρατολογία ὀρίζεται διὰ κλήρου, μηδενὸς Ἑλλήνος ἐξαιρουμένου τῆς στρατιωτικῆς ταύτης ἀπογραφῆς· ἐπετρέπετο ὅμως ἡ ἀντίταξις ἄλλου ἐξ ἐκείνων, εἰς οὗς δὲν ἔπεσεν ὁ κληρὸς.

Ἀπὸ τῆς κατ' ἀπογραφὴν καὶ διὰ κλήρου στρατολογίας ἐξηροῦντο μόνοι οἱ μονογενεῖς υἱοὶ, καὶ οἱ πάσχοντες ἀποδειγμένως σωματικὴν ἀνικανότητα.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ὁ ὅλος τακτικὸς στρατὸς ἐπρόκειτο νὰ ἀνανεοῦται κατὰ τριετίαν, διότι παρηγγέλλετο ν' ἀλλάζῃται κατ' ἔτος μὲ κληρὸν τὸ τρίτον μέρος τῆς ἀναλογίας ἐκάστης ἐπαρχίας, καὶ νὰ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν ἴσος ἀριθμὸς νέων στρατιωτῶν. Ἡ ἀλλαγὴ αὕτη δὲν ἐθεωρεῖτο ὑποχρεωτικὴ, ἀλλ' οἱ θέλοντες νὰ μένουν εἰς δούλευσιν στρατιωτικὴν ἦσαν δεκτοὶ μάλις κατὰ προτίμησιν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀξιωματικοὺς, κατὰ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος νόμον, οὗτοι ὑπεχρεοῦντο εἰς τριετὴ δούλευσιν, δὲν ὑπέκειντο ὅμως εἰς τὴν κατ' ἔτος ἀνανέωσιν τοῦ τριτημορίου· μετὰ πλήρη δὲ τριετίαν, ἂν ἤθελον νὰ παραιτηθῶσι, τοῖς ἐπεφυλάσσετο ὁ στρατιωτικὸς αὐτῶν βαθμὸς καὶ τὸ τρίτον τοῦ εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῶν ἀναλογοῦντος μισθοῦ.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, παρατηροῦμεν, ὅτι, τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐξακολουθοῦντος, ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, διὰ ψηφίσματος δημοσιευθέντος τὴν 21. Δεκεμβρίου 1828, ἐκανόνισεν ὅτι μετὰ εἰκοσαετῆ ἔντιμον δούλευσιν, κάθε ἀξιωματικὸς ἠδύνατο ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀναχώρησίν του ἀπὸ τοῦ στρατοῦ, πλὴν τότε τὸ διδόμενον αὐτῷ εἰς ἀντιμισθίαν ὡς σιτηρέσιον δὲν ὑπερέβαινε τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ του. Ἄλλως μετὰ τεσσαρακονταετῆ ἔντιμον δούλευσιν, ἀναχωρῶν ὁ ἀξιωματικὸς ἀπὸ τῶν τάξεων αὐτοῦ, ἐδικαιοῦτο νὰ ἐξακολουθῇ νὰ λαμβάνῃ ὅλην τὴν προσδιωρισμένην εἰς τὸν βαθμὸν του πληρωμὴν· πρὸς δὲ ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἐξόχων ἐκδουλεύσεων του ὑπεχρεῶτο νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἀμέσως ἀνωτέρον βαθμὸν ἀπὸ τὸν ὅποιον εἶχεν ὅταν ἀφέθῃ, χωρὶς ὅμως νὰ προσμέγῃ οὗτος καὶ τὰς πληρωμὰς τούτου τοῦ βαθμοῦ.

Τὸ αὐτὸ ψήφισμα ἐλάμβανε πρόνοιαν περὶ τῶν μὴ δυναμένων διὰ τὴν κατάστασιν τῆς υγείας των νὰ ἐξακολουθῶσι τὴν ἐν ἐνεργείᾳ δούλευσιν. Οὗτοι μετέβαινον εἰς ἀπομαχίαν, βεβαιουμένην δι' ἐνὸς ἀποδεικτικοῦ, ὑπογεγραμμένου ἀπὸ τὸν ἀρχιχειρουργόν, τὸν λοχαγὸν καὶ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ σώματος. Οἱ ἀπόμαχοι ἀξιωματικοί, ἂν μὲν ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν ἦτο κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ἐδικαιοῦντο εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, ἂν δὲ ἦτο ἄνω τῶν εἴκοσι ἢ καὶ μόνον εἴκοσι ἐτῶν, ἐδικαιοῦντο

εἰς τὸ ὄλον τῆς πληρωμῆς, πρὸς δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀνελάμβανε τὴν φροντίδα νὰ δίδῃ εἰς αὐτὸν, καθ' ὅσον τῇ συγχωροῦν αἱ περιστάσεις καὶ ἡ ἰκανότης του, ἀνάλογον ὑποῦργημα, εἴτε πολεμικόν, εἴτε πολιτικόν.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων οὐδεμία ἀμφιβολία μένει, ὅτι αἱ κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα διαδοχικαὶ διοικήσεις τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ κατόπιν ὁ Κυβερνήτης αὐτῆς, ἀνέλαβον ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς ἀποτελοῦντας τὸν τότε Ἑλληνικὸν τακτικὸν στρατὸν, καὶ ὅτι δικαίως οἱ τε ἐπιζῶντες καὶ οἱ φυσικοὶ κληρονόμοι τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ κατόπιν ἀποβιωσάντων ἐκ τούτων δύνανται νὰ περιμένωσι τὴν πλήρωσιν τῶν ὑποσχέσεων τούτων. Πολλάκις συμβαίνει, ὅπως εἰς τὸ περὶ ἐθνικοῦ δανείου ζήτημα, νὰ προκύπτωσιν ἐνστάσεις τινές, ἀλλ' ὅμως αἱ ἐνστάσεις αὗται δὲν καταστρέφουσι τὸ ζήτημα κατ' ἀρχήν διὸ καὶ βλέπομεν Ναπολέοντα τὸν Γ', αὐτοκράτορα τῶν Γάλλων, τιμῶντα τὴν μνήμην τοῦ περιδόξου θείου αὐτοῦ καὶ πραγματοποιοῦντα τὴν διαθήκην αὐτοῦ διὰ μόνων 10,000,000 φράγκων ἀντὶ 200,000,000, περὶ ὧν ἀναφέρει αὐτὴ. Ἡ πραγματοποίησις ἐγένετο ἐξ ἀναλογίας.

Ἄλλ' ἂν αἱ ἐθνικαὶ αὗται ὑποχρεώσεις ὑπάρχωσι πρὸς τὸν τακτικὸν τότε στρατὸν ἐν γένει, ὑπάρχουσι καὶ ἕτεραι σπουδαιότεραν ἔχουσαι, καθ' ἡμᾶς, σημασίαν τὴν δὲ σπουδαιότητα ταύτην, φρονοῦμεν, δεῖν πᾶς τις ν' ἀναγνωρίζη, προκειμένου περὶ ὑποσχέσεων βητῶν δι' ὠρισμένην ἀποστολὴν ἢ ὑπηρεσίαν. Αἱ ἐθνικαὶ αὗται ὑποχρεώσεις εἶναι αἱ πρὸς τὴν φρουρὰν τῆς ὑπὸ τοῦ Κιουταχῆ πολιτορχουμένης τότε Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἐν ἧ συγκαταλέγονται καὶ οἱ μετὰ τοῦ μακαρίτου Φαβιέρου τακτικοί, 530 τὸν ἀριθμὸν, οἵτινες ἐξεπέλεσαν τὴν θαυμασίαν ἐκείνην καὶ σπανίαν εἰς τὰ χρονικὰ τῶν στρατῶν εἰσοδὸν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μετὰ πυρίτιδος, οὐ

δαίς δ' ἀγνοεῖ, ὅτι μόνον ἡ εἴσοδος αὕτη καὶ ἡ ἐν τῇ Ἀκροπόλει παραμονὴ τοῦ σώματος τούτου διετήρησε τὴν φρουρὰν αὐτῆς μέχρι τῆς διὰ τῶν συνθηκῶν ἐξόδου τῆς. Ἡ τότε ἐν Τροιζῆνι τρίτη τῶν Ἑλλήνων συνέλευσις αὐθόρμητος ἐψηφίσαστο τὸ κατωτέρω ψήφισμα περὶ ἀμοιβῆς αὐτῶν δι' ἐλαιῶν καὶ γῆς ἐκ τοῦ ἐλαιῶνος τοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν, τὴν δὲ περὶ τοῦ ψηφίσματος τούτου γνωστοποίησιν ὁ πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως συνώδευσε μετὰ τοῦ ἐπομένου ἐγγράφου αὐτοῦ.

«Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Γ' ΕΘΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

»Πρὸς τοὺς γενναίους ὀπλαρχηγούς
καὶ ἄπαντας τοὺς στρατιώτας τοὺς φρουροῦντας
τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν.

»Ἀπὸ διάφορα ἐγγράφα σας ἐπληροφορήθη ἡ Συνέλευσις τὴν κατάστασιν τῆς Ἀκροπόλεως, τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ «δεινὰ, τὰ ὁποῖα ὑπερέρατε καὶ ὑποφέρετε ὑπερασπιζόμενοι τὴν «κλεινὴν ταύτην θέσιν, τῆς ὁποίας ἤδη τὴν γῆν ἐζυμώσατε «μὲ τὸ αἷμά σας· ἐφ' ἃ εὐγνωμονοῦσα ἡ Συνέλευσις καὶ σε- «δομένη τὴν ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν σας, ἐθέσπισεν ἀνταμοιβὴν «ἐκ γῆς καὶ ἐλαιῶν εἰς τοὺς ὅσοι τὴν ὑπερασπισθοῦν μέχρι «τέλους, καὶ περίθαλψιν διὰ τὰς χήρας καὶ ὄρφανὰ τῶν ὑπὲρ «αὐτῆς πεσόντων, καθὼς τὸ ἐγκλειστον ψήφισμα διαλαμβά- «νει. Περιπλέον δὲ τὸ ἔθνος εὐγνωμονοῦν.....».

Τὸ δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος ψήφισμα περὶ τῆς φρουρᾶς τῆς Ἀκροπόλεως ἔχει οὕτως·

«Ἀριθ. ΙΑ.

»Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΙΤΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

»Θεωροῦσα, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος δεῖν εὐγνωμοσύ- «νην εἰς τὴν ἀξίαν ἀθανασίας καὶ δόξης φρουρὰν τῆς Ἀκρο- «πόλεως τῶν Ἀθηνῶν διὰ τὴν πατριωτικὴν καρτερίαν καὶ διὰ
ΕΛΛΗΝ. ΣΤΡΑΤ. 4. ΦΥΛ. Τ. Α'. 12

» τὰ ἄξια τοῦ Ἔθνους φρονήματα ὅπου ἔδειξεν ὑπερασπιζο-
» μένη αὐτήν,

» Θεωροῦσα, ὅτι, κατ' ὀφειλὴν δικαιοσύνης, ὀφείλει νὰ περι-
» θάλψῃ τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν ἐνδόξως πεσόντων,
» καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας αὐτῆς,

» Ψ η φ ί ζ ε ι

» Α'. Προσδιορίζεται ἀνταμοιβὴ γῆς καὶ ἐλαιῶν, ἐκ τοῦ
» ἐλαιῶνος τοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν, πρὸς ἅπαντας
» τοὺς πολιορκημένους, ὅσοι ἀθλήσουν ἄχρι τελους εἰς τὴν
» Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ὑπὲρ αὐ-
» τῆς τεθνατωμένων, καὶ εἰς τοὺς πεζοὺς, ὅσοι διεκινδύνευ-
» σαν ἀποκομίζοντας εἰδήσεις.

» Β'. Ἡ ἀνταμοιβὴ θέλει γενῆ κατ' ἴσην ἀναλογίαν πρὸς
» ἅπαντας· τὸ δὲ μέτρον καὶ ποσὸν τῆς γῆς καὶ τῶν ἐλαιῶν
» θέλει ἀποφασισθῆ παρὰ τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος.

» Γ'. Τὸ παρὸν ψήφισμα θέλει καταχωρηθῆ εἰς τὸν Κώ-
» δηκα τῶν ψηφισμάτων καὶ κοινοποιηθῆ διὰ τοῦ τύπου.

« Ἐξεδόθη τὴν 8. Ἀπριλίου 1827 ἐν Τροιζῆνι ».

Καὶ ταῦτα μὲν καὶ τοιαῦτα ἔγραφον καὶ ἀπεφάσιζον οἱ
τότε, μηδέποτε, ὡς φρονῶ, ἐννοοῦντες ὅτι τὰ παρ' αὐτῶν ἀπο-
φασιζόμενα ἔμελλον ἡμέραν τινὰ παρ' ἡμῶν τῶν καθημένων
εἰς τὴν παρ' ἐκείνων στρωθεῖσαν τράπεζαν νὰ περιφρονηθῶσιν.

Μὴ δέ τις εἶπη, ὅτι τὸ ζήτημα τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα
ρητῶς ὀρισθεισῶν ἀμοιβῶν διὰ τὴν φρουρὰν τοῦ Μεσολογγίου,
διὰ τὴν φρουρὰν τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν, διὰ τὸν κατὰ τὸν
ἀγῶνα τακτικὸν στρατὸν, καὶ δι' ἄλλας τινὰς ὄρισμένας ὑπη-
ρεσίας ἢ θυσίας, ἔχει σχέσιν τινὰ ἔστω καὶ μακρόθεν πρὸς τὸ
κοινῶς λεγόμενον ζήτημα τοῦ ἀγῶνος.

Τὸ ζήτημα τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς ἀμοιβῆς ἐν γένει τῶν ἀγω-
νιστῶν, πολλάκις ἐν τῷ μέτῳ ἔλθον, ἀτυχῶς δὲ περιπαιχθῆν

καὶ παραγκωνισθῆν ἀείποτε, ἀφορᾷ ἀμοιβῆν, ἣν τὸ ἔθνος ἐσχέ-
φθη νὰ ἐκδώσῃ, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε διὰ τὰς ἀντιζηλίαις ἐξέ-
δοτο, ἐνῶ αἱ περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος ρηταὶ ὑποσχέσεις καθι-
στῶνται ὑποχρεωτικαὶ εἰς τοὺς μὴ ἐννοοῦντας ὅτι τὸ ἔθνος
διὰ τῶν προϋχόντων αὐτοῦ ἐνέπαιξε τοὺς τότε ἥρωας.

Ἐγράψαμεν τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, διότι πολλάκις εἰεί-
ναμεν τὰ ὧτα πρὸς τὰ δίκαια καθ' ἡμᾶς παράπονα τῶν ἐπι-
ζώντων ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οὓς ἡμεῖς νομίζω ὅτι ὀφεί-
λομεν μετὰ σεβασμοῦ νὰ προσβλέπωμεν καὶ μεγάλην προσο-
χὴν νὰ δίδωμεν εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν, ὅταν ἐπιπροσθέτωσι
« καὶ ἐὰν τὸ ἔθνος δὲν θέλῃ νὰ μᾶς χορηγήσῃ ὅ,τι ποτὲ μᾶς
ὑπεσχέθη, διὰ τί δὲν δίδει τοῦλάχιστον εἰς ἕκαστον ἡμῶν
ἰδιαίτερον δεῖγμα ἠθικῆς ἀμοιβῆς διὰ τὴν εἰσοδὸν καὶ τὰ
δεινὰ τῆς πολιορκίας τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἥτοι
νομισματόσημον, φέρον τὴν ἐπιγραφήν « Ἐἰσοδος εἰς
τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν μετὰ πυρίτι-
δος; Τοῦτο φέροντες ἐπὶ τοῦ στήθους ἡμῶν θέλομεν
ἴσως παρηγορεῖσθαι, ὅταν, προσβλέποντες ἐπὶ τὰ στήθη τῶν
σημεριῶν, ἀναγκαζώμεθα νὰ ταπεινοῦμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἡμῶν ἀπὸ τὰ ἐπ' αὐτῶν ἀπαστρέπτονα παράσημα, ἐπιτό-
πιά τε καὶ ξενικά ».

B. I. ΒΑΑΤΙΝΟΣ.

ΜΕΛΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΓΗΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ
ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΥΤΩΝ. (*)

Z.

Μηχανικόν.

Τὸ μηχανικὸν διαιρεῖται εἰς δύο, ἧτοι εἰς τὸ κυρίως σῶμα τοῦ μηχανικοῦ καὶ εἰς τοὺς σκαπανεῖς τοῦ μηχανικοῦ.

Σ ὤ μ α μ η χ α ν ι κ ο ῦ.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1856 Βασ. διάταγμα, τὸ σῶμα τοῦ μηχανικοῦ, λαβὼν τὴν τελευταίαν ὀριστικὴν διοργάνωσιν αὐτοῦ καὶ τεθὲν ὑπὸ ἀρχηγεῖον ἐκ τοῦ αὐτοῦ σώματος, ἀνέλαβε διὰ τῶν εἰς τοὺς διαφόρους νομοὺς τοῦ κράτους διευθύνσεων αὐτοῦ ἕλας τὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκπληροῦν ταυτοχρόνως τὰ καθαρῶς στρατιωτικὰ ἔργα τοῦ μηχανικοῦ, ἧτοι τὴν ἐπισκευὴν, κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν στρατιωτικῶν καταστημάτων.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ σώματος τοῦ μηχανικοῦ διήλθε τὰς ἐξῆς τροποποιήσεις ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ προμνησθέντος Β. διατάγματος μορφώσεώς του.

Ἴδου ἡ ἀλληλουχία αὕτη·

1 Συνταγματάρχης ἀρχηγὸς τοῦ σώματος.— Οὗτος κατηργήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1866 Βασ. διατάγματος.

1 Ἀντισυνταγματάρχης ὑπαρχηγός.— Οὗτος διὰ καταργήσεως τῆς θέσεως συνταγματάρχου ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ σώματος.

2 Ταγματάρχαι.— Τούτων ὁ εἷς κατηργήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1866 Βασ. διατάγματος.— Ὁ ἕτερος μὴ ἐγγραφεὶς εἰς τὸν προϋπολογισμόν, φαίνεται ὅτι καταργηθήσεται.

1 Ὑπασπιστὴς ὑπολοχαγός.— Κατηργήθη καὶ οὗτος διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1866 Βασ. διατάγματος, ἀναθεθείσης τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἰς ἓνα τῶν ὑπολοχαγῶν ἢ ἀνθυπολοχαγῶν τῶν διευθύνσεων. Τῆς τούτων δυνάμεως εἶναι καὶ ὁ εἰς τὸν προϋπολογισμόν ἐγγεγραμμένος ὡς ὑπασπιστὴς ὑπολοχαγός.

1 Καταλυματίας ἀ. τάξεως καὶ 1 λογιστής.— Ἀμφότεροι ἐκλείψαντες ἀντικατεστάθησαν δι' ἑνὸς ἀνθυπολοχαγοῦ οἰκονομίας διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1868 Βασ. διατάγματος περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου.

12 Λοχαγοί.— Εἰς τούτους διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 29 Ἀπριλίου 1864 προστετέθησαν 2 καὶ ἐγένοντο 14. Ἀπὸ τούτων διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 24 Ἰουλίου 1866 ἀφῆρθησαν 4, καὶ ἐγένοντο 10. Εἰς τούτους διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 20 Ἀπριλίου 1867 προστέθη 1, καὶ ἐγένοντο 11.—Εἰς τούτους διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 18 Ἰουλίου 1868 προστετέθησαν 2, καὶ ἐγένοντο 13, ὡς ἔχει καὶ ὁ προϋπολογισμὸς, καθ' ὅσον καὶ διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 23 Ἰουλίου 1868 ἀπερασίσθη ἀπάσῶν τῶν διευθύνσεων τοῦ Κράτους νὰ προΐστανται λοχαγοί.

12 Ὑπολοχαγοί.— Εἰς τούτους διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 29 Ἀπριλίου 1864 προστετέθησαν 2, καὶ ἐγένοντο 14.— Ἀπὸ τούτων διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 18 Ἰουλίου 1868 ἀφῆρθη 1, καὶ ἔμειναν 13, ὧν ὁ προϋπολογισμὸς ἀφαιρεῖ τὸν ἓνα, ἀναγράφων αὐτὸν ὡς ὑπασπιστήν.

14 Ἀνθυπολοχαγοί.— Εἰς τούτους διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 29 Ἀπριλίου 1864 προστετέθησαν 2, καὶ ἐγένοντο

(*) Ἴδε προηγούμενον φυλλάδιον.

16.—'Από τούτων διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 20 Μαΐου 1868 ἀφῆρέθησαν 3, καὶ ἔμειναν 13.— Διὰ δὲ τοῦ ἀπὸ 18 'Ιουλίου 1868 Βασ. διατάγματος ἀφῆρέθη 1, καὶ ἔμειναν 12, οὗς ἀναγράφει καὶ ὁ προϋπολογισμὸς.

9 'Ανθυπασπισταί.— Εἰς τούτους διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 29 'Απριλίου 1864 προσετέθησαν 2, καὶ γίνονται ὀργανικῶς 11· ὁ προϋπολογισμὸς ὅμως, διατηρῶν κενὴν τὴν θέσιν ἐνός, ἀναγράφει μόνον 10.

6 'Επιλοχίαι.— Εἰς τούτους διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 29 'Απριλίου 1864 προσετέθησαν 2, καὶ ἐγένοντο ὡς ἔχει ὁ προϋπολογισμὸς 8.

6 Λοχίαι.— Εἰς τούτους προσετέθησαν 2 διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 29 'Απριλίου 1864, καὶ ἐγένοντο 8.— Εἰς τούτους ἐκ νέου διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 18 'Ιουλίου 1868 προσετέθησαν ἕτεροι 4, καὶ ἐγένοντο 12, ὡς ἀναφέρει καὶ ὁ προϋπολογισμὸς.

10 Δεκανεῖς.— Εἰς τούτους προσετέθησαν 4 διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 29 'Απριλίου 1864, καὶ ἐγένοντο 14.— 'Απὸ τούτων ἀφῆρέθησαν 2 διὰ τοῦ ἀπὸ 24 'Ιουλίου 1868 Βασ. Διατάγματος, καὶ ἐγένοντο 12, ὡς ἔχει καὶ ὁ προϋπολογισμὸς.

'Επομένως ἡ δύναμις τοῦ μηχανικοῦ σώματος διὰ τῶν τελευταίων αὐξομειώσεων ἔχει ὡς καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

1 'Αντισυνταγματάρχης ἀρχηγός.

1 Ταγματάρχης (1).

1 'Ανθυπολοχαγὸς οἰκονομίας.

1 'Υπολοχαγὸς ὑπασπιστεύων.

(1) 'Ενεγράψαμεν τὸν ταγματάρχην, ὃν ὁ προϋπολογισμὸς δὲν ἀναγράφει, ἐννοῶν μέλλουσαν κατάργησιν.

13 Λοχαγοί, ὧν οἱ 6 εἶναι ἀ. τάξεως.

12 'Υπολοχαγοί.

12 'Ανθυπολοχαγοί.

11 'Ανθυπασπισταί (2).

8 'Επιλοχίαι.

12 Λοχίαι.

12 Δεκανεῖς.

Αἱ πρὸς συντήρησιν τοῦ σώματος τοῦ μηχανικοῦ δαπάναι ἔχουσιν ὡς ἐξῆς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ μετρεῖ

40 ἀξιωματικοὺς, ὧν 1 ἀνώτερος. Ληπτέον ὑπ' ὄψιν ὅτι σημειοῦμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν, δι' οὗς μεριμνᾷ ὁ προϋπολογισμὸς.

42 ὑπαξιωματικοὺς, ὧν 10 ἀνθυπασπισταί.

'Επομένως

Μισθὸς ἀξιωματικῶν.....	100,800	
'Αφ. Ν. κράτησις.....	3,858	96,942.
Μισθὸς ὑπαξιωματικῶν.....	24,996,80	
'Αφ. Ν. κράτησις.....	330,80	24,666.
Τὸ ὀλικὸν τοῦ μισθοῦ.....		121,608.

Προκύπτει ταυτοχρόνως διὰ τοὺς ὑπαξιωματικούς δικαίωμα ἄρτου εἰς ἡμέρας παρουσίας 11,680 πρὸς λ. 21..... 2,803,20

Διὰ τοὺς αὐτοὺς ἡμέραι παρουσίας, ἐπομένως δικαίωμα καταθέσεως ἱματισμοῦ, 11,680 πρὸς 21 λεπ. 2,452,80

126,864.

'Εξόδα γραφείου τοῦ σώματος..... 2,900.

Τὸ ὀλικὸν τῶν ἐξόδων..... 129,764.

(ἀκολουθεῖ)

(1) 'Ο προϋπολογισμὸς μισθοδοτεῖ μόνον 10, κρατῶν θέσιν κενήν.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἡ Ῥωσικὴ Κυβέρνησις διέταξε πρό τινας τὴν δοκιμασίαν πυροβόλου ἐκ χάλυβος τοῦ Krupp, ὀπισθογεμοῦς καὶ ὀγκῆς 279,4 ὑποχ. Αἱ δοκιμαίαι ἐγένοντο ἐν τῷ πολυγώνῳ Wolkow παρὰ τὴν Πετρούπολιν, ἣ δὲ ἐφημερίς τοῦ Ῥωσικοῦ πυροβολικοῦ ἀναφέρει περὶ αὐτῶν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς. «Τὰ βλήματα διαμέτρου 279,4 ὑποχ., ἐπενδεδυμένα διὰ λεπτοῦ ἠμολυβδίνου καλύμματος, διαπερῶσιν εἰς 1814 μέτρα πλάκας ἠπάχους 229 ὑποχ. καὶ εἰσέρχονται καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτῶν εἰς τὸ τεθωρακισμένον ξύλινον τεῖχος. Εἰς 1067 μέτρα ἠδιαπερῶσι τὴν τε πλάκα καὶ τὸν θώρακα, διατηροῦσι δὲ καὶ ἠμετὰ ταῦτα ταχύτητα μεγίστην. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ ἠπαραδεχθῆ, ὅτι τὰ βλήματα τὰ ἐκσφενδονιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἠπυροβόλου τούτου θέλουσιν εἶσθαι ἐπικίνδυνα ἐξ ἀποστάσεως ἠ1280 μέτρων εἰς πλοῖα θωρηκτὰ τοῦ τύπου καθ' ὃν ὁ «ἠΗρα-ἠκλῆς». Ἐν τῇ ἀποστάσει ταύτῃ, ἐὰν ἠπάντα τὰ βλήματα ἠδὲν διαπερῶσι τὸ θωρηκτὸν τοῦ πλοίου τεῖχος, εἰσδύουσιν ἠὸμως ἀρκετὰ βαθέως ἐν αὐτῷ, ὥστε ἠἐκρηξίς αὐτῶν νὰ ἠἐπφέρῃ τὸ καταστρεπτικὸν αὐτῶν ἀποτέλεσμα. Εἰς ἀπόστα-ἠσιν ὀμως 1173 μέτρων ἠπάντα τὰ βλήματα διαπερῶσι τὸ ἠτεῖχος πλοίου, φέροντος θώρακα πάχους 229 ὑποχ.».

* * *

Τὸ τουφέκιον Σασσεπὼ ἐγένετο ἐν Γαλλίᾳ παραδεκτὸν πρό μικροῦ εἰς τὸ ἰππικὸν παρὰ τοῖς κυνηγοῖς, τοῖς δραγῶνοις καὶ οὐσσάροις.

* * *

Ὁ λόγος, ὃν ἐξεφώνησεν ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων κατὰ τὴν τελευταίαν ἐναρξιν τῶν Βουλῶν, περιελάμβανε χιλίας διακοσίας εἴκοσι ἐννέα λέξεις. Μετεβιβάσθη δὲ εἰς Λυὼν ἀπὸ Παρισίων εἰς τριάκοντα τῆς ὥρας λεπτὰ διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ συστήματος τοῦ Hoghes, καὶ ἠπάσα ἠΕὐρώπη ἐδυνήθη νὰ τὸν ἀναγνώσῃ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν. Σειρὰ δοκιμασιῶν τῆς αὐτῆς φύσεως, ἐνεργηθεισῶν ἐν ἠΑμερικῇ, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ἠηλεκτρικὸν ρευστὸν διατρέχει καθ' ἐν λεπτὸν τῆς ὥρας πλέον τῶν 1000 χιλιομέτρων.